

Cena numeru
w Krakowie 3000 Mkp.
na prowincyi

ILUSTROWANY

PRENUMERATA MIESIĘCZNA
W Krakowie bez odn 80.000
Na prowincyi Mk 90.000

KURYER CODZIENNY

CENY OGŁOSZENI: drobne ogłoszenia za słowo Mk 1000— dla poszukujących posad Mk 700— za słowo; drobne o treści matrymonialnej Mk 1500 wiersz milim. jednoszpalt. Mk 2400— wiersz milim. w rubryce „Miesiące” Mk 7000—, wiersz milim. po kronice Mk 10000
Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetr. Mk 12000— Za układ tabelaryczny, kombinowany 50%, kolorowy 100%. Nekrologi do 60 mm. 50% taniej. — Od cen powyższych żadnych opustów się nie udziela. — Każde ogłoszenie najmniej 10000 Mp.
Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. — (Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada) — Ceny powyższe obowiązują od dnia zmiany w nadłówku

Telefon Redakcji Nr. 3292. — Telefon Adm. Agencji i prenum. Nr. 3542. — Kraków, Basztowa 18. — Konto czekowe P. K. O. Nr. 140.725. — Konto żyrowe: Śląski Bank Kred. Kraków.

Rok XIV.

Kraków, sobota 1 września 1923.

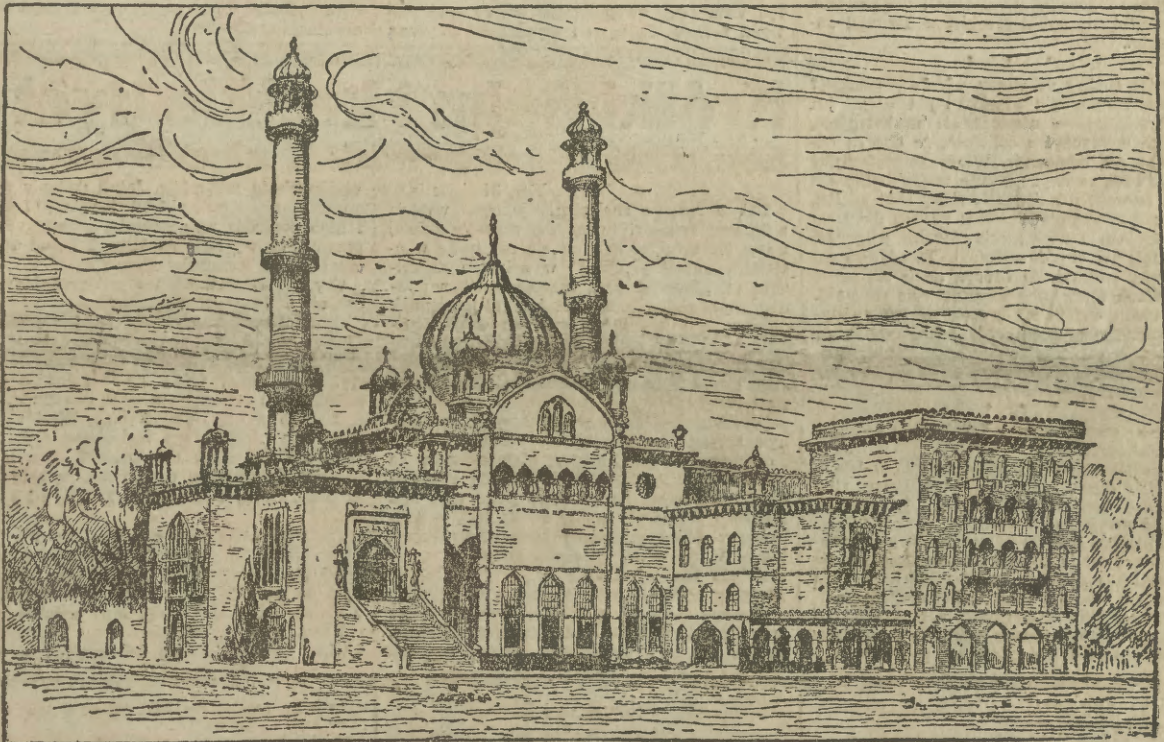
Nr. 215.

PO ODNOWIENIU OTWORZYLIŚMY JUŻ NASZ LOKAL FRONTOWY POREBSKI & ZIMLER

2864 Zamówienia prowincjonalne wykonujemy odwrotną pocztą.

KRAKÓW, RYNEK GŁ. L. 8.

Meczet mahometański w Berlinie.

Ilustracja nasza przedstawia pierwszy meczet mahometański w Berlinie, którego budowę niedawno ukończono.

Wojna czy rewolucja?

Nota włoska do Grecji może rozpetać wojnę włosko-grecką lub wywołać przewrót w Atenach.

Kraków, 31 sierpnia.

Europa niema stanowczo szczęścia. Od chwili, w której rozpetła się wojna włosko-turecka o Trypolis (a więc od r. 1911), żyjemy ciągle w ogniu. Rok 1912 przyniósł pierwszą kampanię bałkańską, r. 1913-ty drugą wojnę bałkańską i tak doszliśmy do wojny światowej. Kiedy zaś po czteroletnich zmaganiach Europa wróciła oficjalnie do stanu pokojowego, to jednak pozostało jeszcze wiele ognisk zapalnych, które wybuchają kolejno i... niezawodnie.

Miesiąc lipiec b. r. przyniósł likwidację ostatniej toczącej się jeszcze formalnie wojny. Traktat lozański uświęcił stan pokoju między Turcją a Grecją i aliantami. Pozostawało wprawdzie w Europie jeszcze dosyć kwestyi niezakończonych, jeszcze dosyć groźnych konfliktów — że wymienimy tylko sprawę Ruhr — ale o realnem niebezpieczeństwie wojennem nikt już nie mówił.

Ta potworna możliwość zaistniała ponownie dopiero od kilku dni, na tle zatargu między Włochami a Grecją. Wojna włosko-grecka, byłaby w pierwszym swem stadium niewątpliwie wojną czysto lokalną, ale przekonaliśmy się już, że

nigdy przewidzieć nie można, jaki pożar wywniknie z małej iskierej. W konkretnym wypadku troska o rozszerzenie się pożogi wojennej była-by tembardziej uzasadniona, że Włochy znajdują się w stanie „pokojowo-nieprzyjaznym” z Jugosławią, z którą teraz właśnie spierają się o Rijekę. Nowy gmach Europy pokryty jest słomianą strzechą, łatwo zapalną i palącą się szybko. Dlatego należy być ostrożnym z ogniem, choćby się ogień ten rozniecało w najskromniejszych rozmiarach.

Bezpośrednia przyczyna zatargu włosko-greckiego i jego dotychczasowy przebieg znany już jest naszej opinii publicznej. Parę dni temu wymordowano na granicy albańsko-greckiej członków misji włoskiej, która na mocy traktatów pokojowych brała udział w wytyczeniu granicy grecko-albańskiej. Rząd włoski na podstawie otrzymanych relacji — podaliśmy je w numerze wczorajszym — doszedł do przekonania, że mord ten dokonany został za wiedzą, a nawet za inspiracją władz greckich i wysłał do Aten notę ultimatywną, żądającą zadośćuczynienia.

Z dnem 1 września otwiera firma
Międzynarodowe Transpory MAX WEICHMANN
swoją **ODDZIAŁ W KRAKOWIE**
lymczasowo ul. Mogińska L. 8 (róg ul. Lubickiej)
Telefon Nr 4416. 2889

Własne oddziały na polskim i niemieckim, G. Śląsku, w Odessie i w Niemczech. Korespondenci na całym kontynencie. Złatwia wszelkie czynności w zakresie spedycji wchodzącej.

40 do 50 mil. Mk dopłace i oddam pomieszkanie z pleci ubikacji i kuchni w śródmieściu przy plantach na parterze, za pomieszkaniem z 4-5 pokojami z komfortem na I p. możliwie z ogrodem i balkonem, nie za peryferyą miasta. Zgłoszenia pod „F. Z. 4050” do biura „Ruch” Kraków, ul. Szczepańska L. 9. 2884

Warunki włoskie są dla Grecji niesłychanie bolesne i apokarzące. Można je porównać tylko z warunkami ultimatum austriackiego do Serbii, które było początkiem wojny światowej.

Jakże przedstawia się polityczne podłoże, na którym wyrósł grecki mord? Mówimy grecki mord, ponieważ istotnie nie ulega wątpliwości, że podejrzenia włoskie są słuszne.

Albania była oddawaną terenem, na którym krzyżowały się rozmaite wpływy polityczne. O posiadaniu tego kraju marzyli oddawna Włosi, w myśl swej zasady, że Adryatyk powinien

stał się włoskiem „Mare nostrum”. Pożądliwa swą łapę wyciągała też po albańskie szczyty dawna monarchia bałkańska. Prócz tych dwóch wielkich potęg konkurowały o wpływy Albanii dwa mniejsze państwa: Serbia (w północnej części kraju) i Grecja, mająca niezwykły apetyt na południową część Albanii. Wojny bałkańskie przybliżyły Serbię i Grecję o znaczny kawał drogi do ostatecznego celu.

W wyniku zmagania światowych znikły naturalnie wpływy austriacko-węg. Pozostała konkurencja tylko trzech państw. Na terenie Albanii południowej walczą o sobą i dotąd walczą wpływy greckie i włoskie.

Grecja patrzy więc z zazdrością i niepokojem na akcję włoską, bardzo konsekwentną i owocną.

Kiedy w r. 1921 Albańczycy urządzili powstanie i oderwali od Grecji terytorium pograniczne — rząd ateński i naród grecki oskarżał Włochów o poduszkanie Albańczyków przeciw panowaniu greckiemu. Te oskarżenia nie zamiliły do dziś dnia, a zazdrość wznaga się coraz bardziej. Każda nowa szkoła wybudowana w Albanii za pieniądze włoskie jest kamieniem obrazu dla Grecji, a każdy antygrecki ruch wśród Albańczyków, wywołuje szczytnie greckich zębów pod adresem włoskich „podżegaczy”.

Za specjalną nieufnością odnosili się Grecy zwłaszcza do włoskiej misji delimitacyjnej, twierdząc, że działa ona na niekorzyść Włoch i że buntuje ludność terenów granicznych przeciw Aienom.

Ostatni mord jest więc wynikiem konkurencji włosko-greckiej o Albanie i następstwem roznamietania opinii greckiej w kierunku antywłoskim.

A więc dojdzie do wojny włosko-greckiej? Możliwe. Nota rządu włoskiego jest — jak już powiedzieliśmy — niesłychanie upokarzająca, i trudno wykluczyć możliwość, że Grecja odpowie na nią odmownie. Wtedy przemówiłyby armaty. Inna rzecz, że wynik wojny byłby dla Grecji fatalny. Różnica sił byłaby zbyt wielka, nawet gdyby Jugosławia — w nadziei dokuczenia Włochom i zagarnięcia Albanii północnej — stanęła po stronie Grecji. Ta różnica sił może więc sprawić, że Grecja ugnie się przed wolą Włoch i przyjmie kapitulacyjne warunki.

Ale wtedy wyłoni się z poza pergaminy dyplomatycznej noty drugi, obok wojny, zły duch, który czcha już na sposobność działania: Grecy staną wobec możliwości krwawej rewolucji wewnętrznej.

Prognozę rewolucyjną wyjaśni nam najlepiej dzieje nowo-greckie.

Dwa wielkie kierunki walczyły tam w latach ostatnich o duszę narodu: z jednej strony stali zwolennicy dynastji królewskiej i jej polityki, z drugiej zwolennicy Venizelosa.

Przed wojną światową i w czasie wojny oznaćzał ten podział także próbę ustosunkowania się do wielkich mocarstw. Partya królewska była prusońska, partya Venizelosa ententofilska.

W tej budowie wewnętrznej polityki greckiej istniał zawsze specyficzny moment: obie partje opierały się o związki oficerskie, podtrzymujące

zbrojnie dążenia polityczne kierunku, któremu hołdowały.

Obydwa stronnictwa liczyły się dla uzyskania popularności w patriotyźmie i nowinizmie. Agitatorzy obydwu stronnictw rozwijali przed Grekami fantastyczne horyzonty przyszłej potęgi i wmałwały w naród grecki, że przeznaczone jest do odegrania światowej roli.

W roku 1912 i 1913 osiągnął szczyt swich wpływów król Konstantyn. Pod jego to przeciw dwoźdztwem zwyciężyła armia grecka Turcyę i Bułgaryę, a Grecya rozszerzyła swoje granice. Partya królewska tryumfowała także wewnątrz armii greckiej. Jej to dziełem czasu wielkiej wojny było wciągnięcie Grecji w dyplomatyczno-wojenną awanturę antykoalicyjną.

Mocarstwa centralne przegrały, a wraz z nimi przegrał król i jego partya. Konstany poszedł na wygnanie, a rządy objął Venizelos, Venizelosi wykazywali teraz narodowi greckiemu, że król i jego zwolennicy pozbawili Grecyę owoców wielkich zwycięstw 1912 — 1918, i że narazili na swanek honor Grecji. Tem zdobyli znaczną popularność.

Venizelos nie uzyskał jednak w traktacie wersalskim tego, czego się Grecya spodziewała. I wówczas zwolennicy króla Konstantyna (zwłaszcza w armii) wyzyskali venizelistyczny argument o podeptanym honorze greckim. Rezultat był dla nich ponęślny. Przy wyborach do parlamentu w r. 1920 zwyciężyła partya Konstantyna, a król Konstanty, mimo gróźb całej Ententy, wrócił na tron, opróżniony tymczasem przez tragiczną śmierć, swego chwilowego następcy (czy zastępcy) Aleksandra.

Objąwszy z powrotem władzę chciał Konstantyn ufundować swoją potęgę dawno wypróbowaną metodą. Zaczął on podniecać polityczną

i narodową ambicyę grecką. Doprowadziło to do wojny z Turcyą w r. 1921, w której jednak Grecya poniosła sromotną i upokarzającą klęskę.

I znowu zmieniły się role. Venizelosi podnieśli sztandar buntu. Znowu wykazywali oni, że trzeba raz skończyć z polityką, która naraziła na swanek interesy państwa i narodowy honor. Przyszło do zmian rewolucyi wojskowej, która zmusiła Konstantyna do abdykacyi, a pełnię władzy oddała venizelistycznym oficerom. Młody król Jerzy (następca Konstantyna) stał się tylko figurą reprezentacyjną i to więzioną niemal w swoim pałacu.

Partya królewska przycichła, ale nie na długo. Jej przywódcy życzą sobie namiętnie, aby wróciły dawne czasy, czasy ich wpływów i znaczenia. Od szeregu miesięcy prowadzą oni akcję przeciw obecnemu rządowi pod hasłem: „uwolnienia króla z pod tyranii venizelistycznej”. Ruch ten w ostatnich tygodniach przybrał formy niemal rewolucyjne, a prowadzony przez wpływowego generała Metaxasa, zaczął poważnie niepokoić rząd. Brakło mu jednakowoż argumentu, przemawiającego do wyobraźni i do serc narodu. Popularność rodziny królewskiej calahla, tak, że samo hasło uwolnienia króla, nie mogło już działać „sacynująco”.

I ołóż dni ostatnie dostarczyły metaxasiom tego argumentu. Jeżeli rząd grecki w obawie przed klęską wojenną, (kótaby przesła była także końcem gabinetu), przyjmie upokarzające ultimatum włoskie — metaxasiscsi rzucą na szalę wypadków tylekroć wypróbowany argument: narażonego przez rząd na swanek honoru Grecji. I wtedy wybić może godzina nowej rewolucyi w Atenach.

Krótki Sejm i krótkie dyety.

Droga, na której możnaby znaleźć 70 miliardów oszczędności.

Kraków, 31 sierpnia.

Pałaca sprawa znalezienia jakiegoś wyjścia z trudnej sytuacji finansowej zaprzęła dzisiaj wszystkie umysły. Zajmuje się nią także w ostatnim numerze „Piasł” w artykule naczelnym pł. „Dać przykład oszczędności”, napisanym przez posła dr. Barda. Artykuł ten jednak nie ma na celu jakichś ogólnych wskazań finansowych, lecz zajmuje się jedną tylko sprawą, która przeprowadzona w myśl intencji „Piasła” przyniosłaby kilkudziesięcimiliardową oszczędność.

„Obecny nasz Sejm — czytamy w omawianym artykule — obraduje, wzorem poprzedniego Sejmu ustawodawczego, nieprzerwanie, co pociąga za sobą konieczność wypłaty dyet posłom i senatorom bez przerwy przez cały rok. Posłów i senatorów mamy razem 565, a doliczywszy poczwórne dyety marszałków Sejmu i Senatu, podwójne wicemarszałków, oraz rycałt dla kancelaryi sejmowej, trzeba przyjąć, że dyety poselskie pobiera okrągo 600 osób.

Teraźniejsze dyety poselskie i Senatorskie wnoszą miesięcznie na osobę dziesięć milionów, co dla 600 osób przedstawia roczny wydatek

osmdziesięciu miliardów. Jeżeli dodamy do tego całoroczny wolny bilet kolejowy I klasy i inne poselskie udogodnienia, możemy śmiało przyciąć, że wydatek na Sejm i Senat wynosi corocznie sto miliardów marek.

Czy jednak wydatek ten jest produktywny i czy nie dałby się zmniejszyć?

Sejm obecny trwa, licząc od 1 stycznia do 14 sierpnia br., 226 dni, a w tym czasie było zaledwie 19 dni, w których uchwalono 54 ustawy. Z tej liczby ustaw znów zaledwie jedną szóstą część ma poważniejsze znaczenie, zresztą są to popawki niektórych artykułów dawnych ustaw, prowizorya budżetowe, dodatki do nich, upoważnienia dla ministra skarbu itp. Nie zawadzi przytem wspomnieć, że były dni, w których odrzucono uchwalono 8, 7, 5, 4 i 3 ustawy.

Zachodzi wobec tego pytanie, czy nie dałoby się w wielkim pożytkiem dla skarbu państwa tak ułożyć pracy posłów i senatorów, żeby ona była co najmniej tak owocna, jak dotychczas, a równocześnie ulżyła skarbowi państwa.

Znam wielu posłów sejmowych i senatorów, i wiem, że żaden z nich, bez względu na przy-

JADWIGA MIGOWA.

DOM, KTÓREGO NIE BYŁO...

Historya osobliwa.

Dyrektor teatru zdziwił się mocno, kiedy Korabiec zgłosił się do niego z żądaniem natychmiastowego dwutygodniowego urlopu.

— Ależ panie, teraz kiedy „Mazepa” robi kasę... I mamy rozpocząć próby ze „Zborowskich”... Nikt pana zastąpić nie może...

— Ja jednak wyjechał muszę...

— Ależ dlaczego? co się stało? Nie wygląda pan na chorego!

— Jestem zdenerwowany, rozstrojony, przemęczony... Muszę wypocząć...

— Miał pan grać w filmie „Tajemnice Starego Miasta”...

— Niech przesuną termin, albo niech sobie znajdą kogo innego... Wszystko mi jedno.

Dyrektor westchnął żalownie.

— Cóż mam począć z panem!... Jedź pan, panie Zygmuncie, tylko pamiętaj!... nie dłużej niż dwa tygodnie!... I niech pan zostawi adres... bo gdyby coś wypadło...

— Dolina Krokusów — willa „Uroczysko”;

— Dolina Krokusów? gdzie to?

— W Tatrach... Godzina jazdy autobusem z Nowego Targu.

— Wie pan, że nigdy nie słyszałem... Znam Zakopane... Witów... Chocholów... Poronin... Bukowinę, ale Dolina Krokusów?

— Dolina Krokusów jest od tamtych wszystkich miejscowości piękniejsza!... To coś jak z bajki...

— No to przyslij mi pan kartkę z widokiem!

— Nie zapomnę!... bądź pan zdrowsz, dyrektorze!... Kiedy wróce — to będę grał!... O! pan zobaczy — jak ja będę grał!...

ROZDZIAŁ II.

Towarzyszka podróży.

Pociąg zakopiański pospieszny po króciutkim przystanku w Kalwaryi Zebrzydowskiej — ruszył pełną parą.

Korabiec z zainteresowaniem spogądał na górę klaszorną, gdzie z granatowego ła lasów wystrały w górę wieżycie klaszora. Na horyzoncie pasmo łagodnych leśnistych wzgórz, u ich stóp zielono-żółta szachownica uprawnych pól.

Korabiec rzadko tędy przejeżdżał i nie zატczywał się nigdy. Nie znał więc właściwie okolicy, lecz zawsze uderzało go piękność tego falistego podgórskiego terenu, zarzuconego zielenią lasów, które w słońcu — z oddali wydawały się prawie granatowe.

— Gdyby to było w niemieckich albo francuskich rękach — myślał — pobudowano by tutaj wspaniałe hotele, rozkoszne wille, obszernie sanatoria.

Pociąg mknął po szynach i wkrótce klaszór Kalwaryjski zniknął z przed oczu podróżnego. Korabiec odwrócił głowę od okna i ze zdziwieniem zobaczył, że nie jest już sam w przedziale I-jej klasy. Naprzeciw siebie siedziała młoda kobieta w eleganckim, podróżnym kostiumie.

Pamiętał dobrze, że nie wszedła w Kalwaryi, nie słyszał też szmeru otwieranych i zamykanych drzwi. Skądże się więc wzięła?

Nieznamona patrzyła na w twarz prosto i śmiało wielkimi oczyma o barwie fali morskiej przed burzą. Nie było w tem jednak cienia kokieteryi, ani arogancji — tylko jakaś niewymuszona swoboda.

Korabiec nie zdawał sobie dokładnie sprawy z tego, czy ta kobieta jest piękna, czy też nie, i nie umiałby określić koloru jej włosów, ani linii profilu, ale czuł, że przebywa od niej ku niemu jakiś prąd magnetyczny.

— Którędy pani weszła? — zapytał.

— Bardzo pro prostu!... usmiechnęła się lekko.

— Bo zjawiała się pani doprawdy jak duch... — usmiechnęła się również.

— A czy pan kiedy widział, jak się zjawia duch?...

— Nieraz... na scenie...

— A tak... w białem prześcieradle...

Rozesmiali się oboje.

— Pani pozwoli, że się przedstawię... Jestem...

— O! ja pana znam, panie Zygmuncie Korabiec!

— Ze sceny zapewne?

— Tak... ze sceny...

Korabiec nawykł do tego, że kobiety, z kłórnymi zawierał znajomości — okazywały conajmniej wrzucenie, jeśli już nie wpaady w ekstazę. Wszakże był nie tylko wielkim, sławnym artystą, ale i pięknym mężczyzną; wyjątkowo pięknym mężczyzną. A ta patrzyła tak obojętnie swojemu wielkiemu, mieniącemu oczyma, które zdają się przenikać wkrót człowieka i isić spojrzaniem dalej, gdzieś w nieskończoność...

— Jaka ona inna niż te kobiety, które znalazłem dotychczas... — pomyślał.

— Tak, jestem inna, zupełnie inna, niż te kobiety, które pan znał dotychczas...

Spojrzał zdumiony.

— Skądże pani wie, co pomyślałem?

— Czasem i oicha myśl usłyszeć można, a pan tak głośno myślał...

— Gotówbym przysiąc, że ani słowa nie wymówił...

— Nie popełniłby pan krzywooprzysięstwa.

— Więc pani odgaduje myśli?

— O! to tak łatwo odgadnąć to, co musiało być pomyślane...

Korabca przebiegł lekki dreszczok. Co za niezwykła kobieta... i jakże piękna!... Bo teraz już widział, że jest bardzo piękna... tak i inaczej... inaczej piękna...

— Ale ja panu jeszcze nie powiedziałam swego nazwiska... Jestem Dorota Odrowążanka z Lanckorony...

OSTATNIE TRZY DNI!
Dziś wyświetla „REDUTA” KRAKOW, LUBICZ 15
WSTRZĄSAJĄCY DRAMAT EGZOTYCZNY
W ZAKŁĘTYM DOMU
Akcja odbywa się w południowej Afryce. Nowa atrakcja dla Krakowa.
OSTATNIE TRZY DNI! 2860

NIEZRÓWNY ŚRODEK DO PIELEGNOWANIA WŁOSÓW i po ogoleniu
KREM BELLONA
 WYROB: **WACŁAW KREMY I MATZKA**
 W WARSZAWIE.
!! Sprzedaż wszędzie !!

naależność partyjna, nie posłuje zawodowo, to znaczy nie opiera swego bytu na dyetach poselskich, przeciwnie, każdy z nich poświęca swoją pracę bezinteresownie dla dobra ogólnego, a dyety poselskie służą mu tylko na pokrycie rzeczowych wydatków, związanych z poselstwem i pobytem w Warszawie. Każdy przytem ze znanych mi posłów, a takimi, przypuszczam, są wszyscy, odznacza się pracowitością i talentami w tym stopniu, że może z latwością zarobić na swe utrzymanie, nie oglądając się na dyety poselskie.

Wobec tego zatem, że posłom i senatorom niewątpliwie nie zależy na tem, aby dyety poselskie pobierać nieprzerwanie przez cały rok, możnaby przy niezbyt obfitym co do treści wyniku prac Sejmu i Senatu, zredukować czas obrad Izby ustawodawczych do pewnych kalendarzowo określonych czasokresów, naprzykład po 3 tygodnie w każdym kwartale, podczas których posłowie i senatorowie pobieraliby dyety dzienne, oraz otrzymywaliby bilet jazdy kolejowej na początek i koniec każdej sesji sejmowej. Nie wykluczałoby to sesyj nadzwyczajnych w wypadkach, nie cierpiących zwłoki.

Rezultat takiego uporządkowania prac Sejmu i Senatu miałby dla skarbu państwa błogostawione skutki, wydatek bowiem na te dwie

instytucje zmniejszyłby się odrazu o 1/2 części i daby oszczędności jakich siedemdziesiąt miliardów rocznie.

W zakończeniu artykułu twierdzi, że tego rodzaju ograniczenie pracy nie przyniosłoby szkody państwu i powołuje się na przykład wydajnego, choć tylko 6 tygodni w roku obradującego b. sejm. galicyskiego, który „w ciągu 50 lat swego istnienia nie obradował o wiele dłużej niż dotychczas nasze teraźniejsze oba Sejmy”.

W sprawie poruszonej przez cytowany artykuł „Piasta” trudno właściwie zająć stanowisko. Jest to do pewnego stopnia odwołanie się do obywatelskich uczuć posłów, nie wiadomo bowiem, czy istotnie wszyscy oni mogliby egzystować, gdyby im odebrano 1/2 dyet. Wielu, wykonywujących przedtem zarobkowo jakies prace zawodowe, musiało je porzucić, by oddać się pracy publicznej; obecnie więc innego źródła dochodu jak swe dyety nie mają. Z drugiej strony są istotnie posłowie, którzy mogą bez dyet egzystować. Sprawy więc powyższej nie można traktować jako bezwarunkowego dezzyderatu oszczędnościowego, lecz jako pragnienie, którego realizacja, jeśli jest wykonalną, zechcieliby się zająć sam bezpośrednio zainteresowani.

gazociąg. Dział powyższy nie jest dotychczas ani dokładnie zinwentaryzowany, ani oszacowany.

Zdrowiska państwowe (Busk, Krynica, Ciechocinek), są w zarządzie i eksploatacji Ministerstwa zdrowia publicznego. Wartość budynków i urządzeń leczniczych nie jest oszacowana.

Poczty, telegrafy i telefony stanowią majątek państwowy w zarządzie Ministerstwa poczt i telegrafów, majątek nie jest oszacowany.

Państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe są zarządzone Ministerstwem przemysłu i handlu, prezydium Rady Ministrów i skarbu, wartość tak samo nieoszacowana.

Jak widać z powyższego, oszacowany majątek państwowy Polski przedstawia wartość około 5 miliardów franków złotych, w czem 4 1/4 miliarda koleje. Nieoszacowany przedstawia wartość przynajmniej również 5 miliardowa, jeżeli zwązamy, że nieoszacowane pozostały dotąd nietylko domy mieszkalne i gmachy publiczne, ale także kopalnie węgla, rudy, nafty, saliny, huty i inne przedsiębiorstwa przemysłowe, zdrowiska państwowe, poczty, telegrafy, telefony i t. d. Wyrazić można zdziwienie, że majątek ten, składający się w części także z ruchomości, jak w kopalniach i fabrykach, nie został dotąd nawet zinwentaryzowany — co umożliwia nadużycia. Stanowić to powinno jedno z najpilniejszych zadań administracji państwowej oraz ministerstwa skarbu. Wogóle uporządkowanie majątku państwowego i oszacowanie go jest pozytywne i potrzebne nietylko na wewnątrz, ale także ze względu na zagranicę — bo już choćby operacje kredytowe państwa łatwiejsze byłoby do przeprowadzenia. — Wiele z tych „majątków” państwa jest zupełnie biernych, jak n. p. koleje, które dają tylko deficyty, a inne przedsiębiorstwa państwowe — a jesteśmy pewni, że tu ogromną znaczną rolę fakt nieuporządkowania inwentarowego. Zliczyć, spisać, ocenić, uporządkować, oszacować majątek państwowy Polski! — Chcemy wiedzieć, co posiadamy.

Ile Polska ma majątku jako państwo?
Sami nie wiemy, co posiadamy.

Kraków, 31 sierpnia.

(stn) Pojęcie „majątek narodowy” obejmuje wszystkie bogactwa, znajdujące się na obszarze, wchodzących w skład danego państwa — a stanowiące własność zarówno publiczną, jak prywatną.

Tego „majątku narodowego” Polska posiada, jak niedawno obliczono, na sumę 114 miliardów franków złotych. Natomiast nazwa „majątek państwowy” oznacza tylko to, co w danym państwie stanowi własność państwa samego, jego ścisły majątek, z którego państwo pobiera wszystkie dochody, którego też substancją może rozporządzać. W skład tego majątku państwowego mogą wchodzić grunta, lasy, budynki, przedsiębiorstwa różne kopalnie, maszyny, i t. d. — O tym właśnie majątku państwa polskiego chcemy tutaj mówić.

Budynki i gmachy państwowe, przeważnie zajęte przez różne instytucje rządowe, w małej części wynajmowane urzędnikom państwowym (na mieszkanie) i osobom prywatnym. Gmachy te pozostają pod zarządem Ministerstw: robót publicznych, oraz rolnictwa i dóbr państwa. Spisu i oszacowania tych nieruchomości dotychczas niema.

Dobra ziemskie i wody państwowe, wydzielone z przetargów (licytacji) publicznych; w administracji własnej pozostaje tylko obszar około 12.000 mórg (majątek narodowy Razot i łąki Czarskie w Wielkopolsce). Ogólny obszar państwowych majątków rolnych wynosi około 400 tysięcy hektarów. Wartość ziemi, razem z budynkami, których jest 2995, oszacowana jest na sumę około 360 milionów franków złotych.

Wody państwowe są również wydzielane; ogólny ich obszar podawany jest na 160 tysięcy hektarów. Ścisłego obliczenia niema.

Lasy państwowe zajmują obszar 2.884.677 hektarów, co stanowi trzecią część całego obszaru leśnego Rzeczypospolitej; oszacowane są na sumę około 3 1/2 miliona franków złotych i pozostają przeważnie w administracji własnej.

Zakłady przemysłowe w majątkach i lasach państwowych: młyny, tartaki, terpentyniarnie, cegielnie, w ogólnej liczbie 413, częściowo wydzielone, częściowo w administracji własnej; oszacowane są w przybliżeniu na 36 milionów franków złotych.

Stadniny państwowe oszacowane są na sumę około 9 milionów franków złotych.

zarządzie „głównej dyrekcji”, należącej do Ministerstwa przemysłu i handlu, przeważnie są we własnej rządowej eksploatacji, część jest wydzielona osobom i spółkom prywatnym, pewna część nie jest dotychczas eksploatowana. Do państwowych majątków górniczo-hutniczych należą: saliny, kopalnie węgla, tereny węglowe i rudy, huty, tereny naftowe, fabryka olejów mineralnych (w Drohożycu) i

Polska jedynym ratunkiem dla Gdańska.
Zupełna bezradność senatu gdańskiego.

Gdańsk, 30 sierpnia.

Niekorzystny rozwój stosunków w Gdańsku i kompletna bezradność czynników odpowiedzialnych, wyłączyła wielką część gdańskiego kupiectwa drobnego i średniego z normalnego obiegu towarowego między Gdańskiem a Pomorzem. Trudne stosunki zmuszają konsumentów do tworzenia albo spółdzielni albo przynajmniej tańszych central zakupów, znoszących się bezpośrednio z tanim producentem pomorskim. Tak robotnicy i urzędnicy stoczni i warsztatów kolejowych i pracownicy w wielu innych przedsiębiorstwach wysyłają swych ludzi dla zakupów żywności w Polsce. Senat gdański okazał się zupełnie niezdolny do opanowania sytuacji żywnościowej. Komisyje do walki z lichwą, działające z ramienia senatu, wychytują małych lichwiarzy, policja sprzedaje od czasu do czasu kilka funtów masła lub innych produktów, które Kaszubi przywożą, po cenach przymusowych niższych od rzekomo wygórowanych i na tem wszystko pozostaje. Jedynym ratunkiem gdańskich pielgrzymów żywnościowych w Pomorze jest producent pomorski, zaś drobni kupcy żywnościowi przechodzą fazę bardzo krytyczną i stoją przed ruiną.

Kupiectwo gdańskie szuka ściślejszego związku z Polską

Gdańsk, 30 sierpnia.

W ciężkich dla handlu i przemysłu czasach, gdańskie sfery handlowe i przemysłowe więcej niż kiedykolwiek poczynają rozumieć i cenią znaczenie zblżenia się gospodarczego z Polską. Dowodem tego, to wielkie zainteresowanie każdym znaczącym ruchem i objawem w polskim handlu i przemyśle. Lwowski Targi Wschodnie np. poruszyły gdańskie sfery handlowe i przemysłowe i spowodowały je do ożywionej działalności. Sam Lwów naturalnie przychylnie wita i popiera to zainteresowanie, choć

by ze względów czysto gospodarczych. Dyrekcja Targów Wschodnich otwiera specjalne gdańskie biuro informacyjne, a urzędowa gdańska Izba handlowa jako i Zjednoczenie Polskich kupców i przemysłowców w w. m. Gdańsku postanowiły wysłać do tego biura specjalnych swych reprezentantów, którzyby w sprawach dotyczących gdańskiego handlu i przemysłu udzielali odpowiednich informacji.

Rada portu wydała nawet przy tej okazji osobną broszurę o porcie gdańskim, ze statystyką ruchu okrętowego, mapami i t. d., a z jej ramienia specjalnie będzie dyr. Nagórski wygłaszał odczyty o znaczeniu Targów Wschodnich dla w. m. Gdańska.

W celu wykorzystania okazji Targów Wschodnich lwowskich utworzył się w Gdańsku komitet honorowy, organizujący wyjazd większej delegacji gdańskiej do Lwowa. Komitet ten zaprasza osobną publikacją w pismach gdańskie sfery kupieckie i przemysłowe na wspólną wycieczkę na III Międzynarodowe Targi Wschodnie we Lwowie. W piątek 7-go września wycieczka ma wyjechać z Gdańska, a w następny wtorek nastąpi powrót do Gdańska. We Lwowie odbędzie się przyjęcie dla Gdańszczan, na którym referent gdański przemawiać będzie na temat gdańskich kwestyj gospodarczych, a referent lwowski na temat stosunków handlowych pomiędzy Gdańskiem a Lwowem. Na wieczorku tym będzie okazja do nawiązania obopólnych stosunków handlowych.

Kursa kroju i szycia
MARYI PORĘBSKIEJ.

Na mocy zezwolenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozpoczyna 2 miesięczny kurs dnia 3 września 1923 r. w lokalu przy ul. Czapskiej L. 5.

Wpisy przyjmuje cały dzień.

ANGIELSKA HERBATA I KAKAO
 marki „SIBUNION” marki
 2802 **Jest do nabycia wszędzie.**
Skład hurtowy: Warszawa, Bielańska 18. tel. 105-72.

„Groźne” Rosyanki nad Bostorem.

Paryż, 30 sierpnia. Pismo „Depeche Coloniale” donosi, że grupa kobiet tureckich, wśród nich szereg żon paszów i bejów zwróciły się do rządu tureckiego z prośbą o wydanie zarządzeń przeciwko tak licznie przebywającym w Konstantynopolu Rosyankom które schroniły się do Turcyi przed bolszewikami. Panie tureckie żądają, aby te uciekinierki wydalili z granic państwa, ponieważ przed-

stawiają one poważne niebezpieczeństwo dla tureckiej młodzieży. Mianowicie Rosyanki mają rozpowszechniać wśród młodzieży tureckiej upodobanie do morfiny, kokainy i eteru. Prócz tego, jak się zdaje, odgrywa rolę w Turczynek zazdrość. Budzą ją bezcenne klejnoty i przepyszne toalety Rosyjanek, które przybywszy do Konstantynopola, jako biedne uciekinierki, obecnie roztracają cały przepych zbytku.

Smierć japońskiego „Nelsona”

bar. Kato

Baron Kato, wybitny mąż stanu Japonii, zwany był przez swoich rodaków „naszym Nelsonem”.

Zawiadomienie!

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić P. T. Klientele, iż z dniem 2-go sierpnia 1923 roku firmę

**Krajowe Zakłady konfekcyjne
W. PIETRUSZKA I J. GAJDA
Kraków, ul. Szczepańska L. 7**

zlikwidowałem. — Natomiast to samo przedsiębiorstwo znacznie rozszerzone prowadził będzie nadal pod firmą:

**Wojciech Pietruszka
Kraków, ul. Szczepańska L. 7.**

Wróciwszy z zagranicy, zaopatrzyłem tak dział damski jak i męski w oryginalne modele paryżskie i wiedeńskie,

a to w dziale damskim: Druzy, suknie walmiane w jedwabne, spodnice, kostyumy, płaszcze i t. p. — w dziale męskim: ubrania spacerowe, wyciwy, sportowe, spodnie, palta, kurtki, raglany i t. p. oraz materiały, z których wykonywał będę nadal zamówienia ze znaną starannością i punktualnością. Dziękując za dotychczasowe poparcie, polecam się nadal łaskawym względom P. T. Klienteli i pozostaję Z poważaniem **W. PIETRUSZKA**
2857

Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych w Krakowie 2870

ogłasza sprzedaż w drodze przetargu publicznego **FRAGMENTÓW DWUCYLINDROWEJ MASZYN PAROWEJ**

marki Langfelder Gephyar, Budapeszt.

Licytacja odbędzie się dnia 21-go września 1923 o godzinie 10-tej rano w biurze O. D. R. P. Nr. 11, I-sze piętro. Wadjum 5,000.000 Mk. Objekt oglądać można codziennie rano w składach firmy

Polskie Zakłady chemiczne, Kraków-Babie Piaski.

Ogłoszenie.

Komenda okręgu IX Policji Państwowej w Tarnopolu przyjmuje oferty **na dostawę większej ilości owsa.**

Oferty z dokładnem wyszczególnieniem warunków dostawy nadsyłać do działu gospodarczego tejże Komendy w Tarnopolu.

Termin składania ofert do dnia 5 września 1913 roku. 2838

Niebezpieczne wyścigi okrętów na oceanie.

London, 29 sierpnia. Angielskie i amerykańskie towarzystwa okrętowe uprawiają od pewnego czasu z upodobaniem sport wyścigów szybkości w czasie transatlantycznej podróży. Sport ten pociąga za sobą poważne niebezpieczeństwo dla życia pasażerów.

Niedawno znowu oczekiwał w Nowym Jorku tłum ludzi, który z parowców biorących udział w wyścigu zawinie pierwszy do portu. Pierw-

sze trzy parowce przybyły jeden po drugim z różnicą 1 minuty. Kapitan okrętu, który pierwszy przybył do mety, powiadał później sprawozdawcom dzienników, że szybkość była tak wielką, iż zdołał statek dopiero pół mili poza miejscem lądowania zatrzymać.

— Najmniejsze uszkodzenie mechanizmu w aparacie sterowym — dodał marynarz — spowodowałyby bez wątpienia nienuiknioną katastrofę.

Człowiek, który wskrzesza umarłych.

London, w sierpniu. Fernand Leclerq, który zamordował pewną stenotypistkę, został skazany na śmierć. Kiedy rodzina jego wniosła prośbę o ulaskawienie skazańca, obrzucił się i oświadczył, że jego jedynym pragnieniem jest jaknajprędzej spotkać się z samoudaną w szpitalach. Następnie oświadczył on, że zwłoki swe oddaje do dyspozycji medycznemu fakultetowi dla dokonania na nich naukowych doświadczeń. Na to otrzymał szereg ofert. Między niemi na specjalną

uwagę zasługuje jedna, pochodząca od pewnego studenta medycyny. Student ten utrzymywał, jakoby mu się udało przywrócić do życia serce zabitego raka i świnki morskiej. Młody uczonec twierdzi, że serce Leclerq'a po iniekcji białka w żyły przez pewien sztuczny mechanizm poczyni działać i przywróci ciała życie

Te propozycje jednak odrzucił morderca, uważając ją — za zbyt śmiałą.

Ohydna zbrodnia złodzieja hotelowego.

Ofiara zbrodni pochodzi z Małopolski.

Berlin, 29 sierpnia. W jednym z znanych „Pension-hotel” berlińskim dokonano zbrodni, która w swej ohydzie i nieludzkości wprost nie ma równej sobie. W jednym z pokoi pierwszego piętra mieszkała ciężko chora cudzoziemka, przy której czuwała siostra miłosierdzia. W nocy pielęgniarkę zbudził jakiś hałas i ku swemu przerażeniu ujrzała młodego elegancko ubranego mężczyzny, który najwidoczniej przy pomocy drabinki sznurowej dostał się na balkon i stamtąd do pokoju. Nieznajomy przyłożył pielęgniarkę rewolwer do skroni i rzekł:

— „Nie jestem zwyczajnym włamywaczem, ja zabieram tylko bogatym ludziom klejnoty”.

Pomimo tego zażądał od siostry miłosierdzia, aby mu oddała wszystkie klejnoty i pieniądze, jakie ma przy sobie, a następnie zwrócił się do rozbudzonej hałasem chorej i grożąc jej również rewolwerem, zmusił ją do oddania mu przedmiotów wartościowych.

Zanim bandyta zaświecił światło elektryczne, osłonił twarz czarną maską, następnie zmusił

chorą, aby własnoręcznie zrabowane przez niego rzeczy spakowała mu do kufierka, poczem kazał pielęgniarkę wejść do szafy, której drzwi zamknął.

Biedna chora kobieta, która położyła się znowu do łóżka, ujrzała znowu luźny rewolweru zwróconą ku niej groźnie i usłyszała słowa:

— Wiesz ty, jesteś wcale ładna, podobasz mi się, musisz należeć do mnie jeszcze dzisiaj, zaraz.

I zbrodniarz zmienił niezszczęną ofiarę, którą następnie zamknął tak, jak pielęgniarkę w szafie.

Nieścisłiwe kobiety dopiero po upływie godziny ośmieliły się wolać o pomoc.

Ofiara tej zbrodni, której nazwisko trzymamy jest w tajemnicy, pochodzi z Małopolski i przybyła do Berlina, aby się poradzić lekarzy, ponieważ od dłuższego czasu cierpi na chorobę żołądka. Straszne zajęcie wywarło oczywiście na chorą jak najgorszy wpływ i życiu jej zagraża obecnie poważne niebezpieczeństwo.

WPISY na kursa handlowe i rachunkowości państw.

roczne i półroczne, żeńskie i męskie w szkole T. NOWAKA przyjmuje codziennie kancelarja Krowoderska 17. Nauka też korespondencyjnie.

Futra według najnowszych żurnali oraz serdaki w wielkim wyborze poleca firma **SZNAJDROWICZ** Kraków, Rynek 29.

MONTERA wodociągowego i ślusarza maszynowego poszukujemy natychmiast „Optima”, Spółka Akcyjna dla wyrobów czekoladowych, Kraków, Krakusa 7. 2890

FRANCISZEK STOPA

Absolwent prawa na Univ. Jagiell., kierownik Eksploatacji Tuszowskiego Przemysłu Leśnego

zmarł nagle dnia 28 sierpnia 1923 roku w Kiechowicach w 23 roku życia.

Zmarły odznaczał się wybitnymi zdolnościami fachowymi, sumiennością i zaciętością charakteru.

gorliwą pracą i szlachetnym zapałem zyskał miłość i szacunek swoich przełożonych i kolegów. 2873

© digitalized by Instytut Biblioteczny, Kraków. Dyrekcja i Urządniczy Tuszowskiego Przemysłu Leśnego Sp. z o. o. w Krakowie.

CO MOŻE ZŁA I DOBRA KOBIETA???

Dr. W. SAPECKIobrońca wojskowy i cywilny — **przenióś
kancelaryę na ul. św. Jana 12, I. p.****WOLNA SZKOLA****MALARSTWA I RYSUNKÓW**
Wpisy codziennie od godz. 5—6 popoł.
ULICA WOLSKA L. 21. 2886

Co dzień niesie?

Kraków, 31 sierpnia.

**Najostrzejsza opozycja
Gdańszczan Polaków przeciw senatowi.**

(AW) Polski Centralny komitet wyborczy w Gdańsku jednocząc Gdańszczan Polaków bez różnicy przekonań politycznych opublikował swój program, w których zapowiadał 1) Obronę interesów gospodarczych Gdańszczan Polaków identycznych z interesami pozostałej ludności gdańskiej. 2) Najostrzejszą opozycję przeciw obecnemu senatowi gdańskiemu i dążenie do utworzenia senatu, którego działalność byłaby przewidywaną działalnością gospodarczą, wolną od politycznych i nacjonalistycznych celów, a oparą na rozumieniu korzyści płynących dla Gdańska ze związku gospodarczego z Polską. 3) Obronę interesów kościoła katolickiego w Gdańsku.

**O wspólny język dyplomatyczny
Muzułmanów.**

Dziennik turecki „Tanin“, otrzymał odezwę, podpisaną przez dwadzieścia jeden przedstawicieli świata mahometańskiego z Taszkentu, Afganistanu, Egiptu, Algieru, Bombaju, Pekinu i innych miejscowości, a proponującą, aby świat muzułmański używał w stosunkach wzajemnych jednego języka, tak, jak naprzykład świat dyplomatyczny używa języka francuskiego. — Projektodawcy żądają, aby ich wniosek był wzięty pod rozwagę przez tureckie zgromadzenie narodowe, w celu zwolnienia do Angory kongresu, w którym uczestniczyliby po dwóch delegatów z każdego kraju mahometańskiego.

Imponująca demonstracja lotnicza.

Dnia 20 sierpnia wojskowe władze amerykańskie urządziły imponującą demonstrację lotniczą dla pozyskania opinii ogółu w sprawie zwiększenia amerykańskiej floty powietrznej. Dwadzieścia siedem aeroplanów wojskowych wzbilo się w powietrze z lotniska Langley i przeleciało 800 mil. ang. nad atlantyckim wybrzeżem Stanów Zjednoczonych, unosząc się nad wszystkimi większymi miastami. Przelatując nad Nowym Jorkiem, aeroplany rozpościerały nad dolną część miasta, obejmującą dzielnicę handlową i portową, „zasłone z dymu“, grubości stu stóp, która zupełnie zasłoniła, jak ogromna chmura, na pewien czas słońce i uczyniła niewidocznymi przelatujące aeroplany. Manewr ten wykazał dobitnie nowojorczanom, jak łatwo możnaby zbombardować ich miasto bez narazania się na niebezpieczeństwo ognia z balerajów lądowych. Takie same demonstracje urządzono też nad miastami: Filadelfią, Baltimore i Trenton. Pozałem aeroplany dokonały też udanego napadu na dwa okręty wojenne, stojące na kotwicy u przylądka Virginia. Demonstracja ta wykazała publiczności amerykańskiej dobitnie, jak ważnym jest dzisiaj dla państwa posiadające potężnej floty powietrznej.

**Ujęcie przemyтника
złotych i srebrnych monet.**

Jak donosi warszawski korespondent (Z) w Poznaniu ujęto Maksymiliana Engela, który przemyczał walutę. Znalezione przy nim 1270 marek w złocie i 1050 marek srebrnych. Urzędnikowi, który wykrył samagiel, wypłacono 13 milionów, jako nagrodę.

Znowu zatrzymano 18 beczek masła.

Wczoraj przez Nalewki w Warszawie przejeżdżała platforma z 18-tu beczkami. W pewnym oddaleniu od platformy postępowali dwóch kupców, którzy prowadzili między sobą ożywioną, acz przyciszoną rozmowę, oglądając się nie pewnie na wsze strony. Wydało się to podejrzane starszemu posterunkowemu, który zatrzymał wóz wraz z kupcami.

Po zbadaniu okazało się, iż beczki zawierały masło, ogólnej wagi 800 funtów. Należało ono do Jankla Orlańskiego i Jakóba Szaka. Masło i jego właścicieli zatrzymano w komisarycyi.

Skutki rewizji żywnościowych w Łodzi.

Energiczna akcja, wszczęta przez władze administracyjne, a mająca na celu zwalczanie szalejącego drożyzny, wydała już rezultaty.

Na wczorajszym rynku spożywczym notowano ceny niższe, a w każdym razie nie przewyższające cen z ub. tygodnia, co jest poniekąd objawem pocieszającym.

Kilkunastu bandytów napada na wieś.

Na mieszkańców wsi i gm. Telechany pow. Kosów dokonano zbrojnego napadu bandyckiego. Podczas napadu zamordowano dwóch posterunkowych policyi, kilku mieszkańców i wójtę gminy. Według informacyi udzielonych przez mieszkańców wsi Telechany, bandytów było około czternastu. Na miejsce zbrodni delegowano większą ilość funkcjonariuszy policyi, służby śledczej z Brześcia i zarządzono obławę na terytorium pow. Kossowskiego i Pińskiego wraz z wojskiem.

Rozprawa nożowa i krwawa zemsta.

Onegdaj w podręczu związków zawodowych w Warszawie, wśród kilkudziesięciu interesantów było dwóch piekarzy: Bolesław Justo i Czesław Koszewski. Piekarze, po krótkiej rozmowie, wszczęli sprzeczki, podczas której 40-letni Czesław Koszewski wyjął z kieszeni nóż i zadał nim cios przyjacielowi. Nóż utkwił głęboko w prawem ramieniu. Mdlejącego z upływu krwi Justo przeprowadzono do Pogotowia. — Koledzy Justo postanowili się zemścić na nożowcu Koszewskim, który, przewidując niebezpieczeństwo, schował i ukrył się w sąsiednim domu, w pustym lokalu fabrycznym, gdzie zaryglował za sobą drzwi i pozamykał okiennice. — Wszczęło poszukiwania. Jedną z kobiet znalazła ukrywającego się Koszewskiego. Na widok zbliżającego się tłumu, słysząc groźne okrzyki i polyskujące noże, K. wybiegł bocznymi drzwiami i ukrył się znowu na schodach pierwszego piętra. I tam go znaleźli.

Wśród wżaszków „mścicieli“, Koszewski padł, rażony nożami.

Przecięto mu brew lewego oka i zadano trzy rany w głowę, w okolicy ciemienia.

Gdy po opatrzeniu przez Pogotowie, Koszewski wyszedł na ulicę, oczekujący nań napastnicy poraz drągi rzucili się na K., zerwali z głowy bandaż i ponownie poturbowali.

**Straszące odkrycie w Kaliszu
Trzy szkielety pomordowanych chłopców.**

Z Warszawy telefonują (Z). Donoszą z Kalisza o sensacyjnym odkryciu w jednej ze szkół w czasie remontu. Otóż w dole pod ustępem, znaleźli trzy kościotrupy, które po bliższem zbadaniu okazały się szczątkami chłopców w

wiekui do 16—19 lat. Dalsze badanie wykazało, że młodzieńcy ci musieli zostać zabici siekierą lub szabłą. Trudno jednakże dociec, kiedy i w jakich warunkach zostali pomordowani.

Dzisiejszy numer „Ilustr. Kurjera Codziennego“ zawiera 12 stronik druków.

— Tyłko.. tyłko.. jest jeszcze jedna przeszkoda..
— Jaka?
— Ja już jestem żonaty!..

KOBIETA.

Bije od ciebie żar — południa żar słoneczny, twe usta znają smak spalenych mięsich warg, i żrenic твоich głęń wypełnia grzech odwieczny ma pożądaną dreszcz twój obnażony kark.

Twych piersi pełny szczyt zna twardą zmysłów mowę,

i twoje ciało zna łech władcy dumny gest, zyjiesz — by z życia wziąć rozkoszy twą połowę i aby drugą dać — boś ty Kobieta jest.

Jah.**SEKROWCY NARZECZYNO PANNY JÓZI.**

Panna Józia nie zmarowała sezonu w Zakopanem. Zaręczyciele. — I to z pięknym, eleganckim młodzieńcem, który używał tytułu barona, wspominał często o swoich dobach rodowych, a marek polskich zdawał się posiadać niewyczerpaną ilość..

Narzęczyony miał wyjechać razem z panną i z jej mamą, ale dostał jakiś pilny telegram, wyjechał sam i odtąd ślad po nim zaginął..

Onegdaj panna Józia spotyka narle na ulicy swego narzęczonygo:

— Co się z panem dzieje?! Dlaczego pan nie daje znaku życia?! Co to znaczy?!

— Pani!.. wybaczył.. zwiódłem cie, ja nie jestem baronem, nie mam dóbr rodowych — ja.. ja jestem kelnerem!..

— Więc cóż to szkodzi? — usmiecha się pobłaźliwie panna — żadna praca nie hańbi, jeżeli jest.. intratna!.. Nie masz majątku rodzowego — kupisz go sobie, nie jesteś baronem, mniejsza z tem, zostaniesz dyrektorem!.. Będziemy jeszcze mieli własne auto, wiele nad morzem!.. Kelner!.. doskonały!.. Będziemy bardzo szczęśliwi.. Ja nie mam przesądów!..

Męczennik nauki.

Znany radiolog angielski, Reginald Blackall, postradł prawą rękę wskutek swych eksperymentów z promieniami X. Nie dawno we Francji zdarzył się podobny wypadek. Mianowicie profesor Vaillant musiał się poddać amputacji obu rąk — również z powodu swych doświadczeń naukowych.

Międzynarodowa para fałszerzy.

Z Innsbruka donoszą: Urodzony w Warszawie Władysław Welt i jego żona Helena Welt, z domu Skwarcia, była śpiewaczką operowa, zostali aresztowani w chwili, gdy zmieniali fałszywy 100 lirów banknot. W portfelu Welta znaleziono waluty wszelkich krajów, a więc 146 dolarów, 25 franków, 505.000 lirów, 6 milionów marek niemieckich, 2,800.000 marek polskich, 60.000 koron czeskich oraz metalowe monety tureckie, amerykańskie, francuskie i szwajcarskie.

Kara więzienia za dręczenie zwierząt.

W Anglii dręczenie zwierząt jest ścigane równie surowo jak każde inne poważne przestępstwo. I tak np. dwaj młodzi ludzie z Birminghamu, którzy ze swawoli przywiązali kocu garnek do ogona zostały skazani każdy na rok robót przymusowych.

Ten kto lubuje się w podobnie okrutnych żartach — oświadczył sędzia — ten nie powinien wykpić się karą pieniężną.

Również srogim okazał się inny sędzia, który skazał człowieka maltretującego kota po pijanemu na 21 dni robót przymusowych.

— Pijacy są zawsze najokrutniejsi dla zwierząt. To też pijaństwo nie może tu być uważane jako okoliczność łagodząca — zdecydował sędzia, motywuując swój wyrok.

— Tyłko.. tyłko.. jest jeszcze jedna przeszkoda..
— Jaka?
— Ja już jestem żonaty!..

PRZYJAZD GŁOWNODOW. ESKADRY AMERYKAŃSKIEJ W WARSZAWIE. (AW). Minister wojny Szepetycki wydaje dzisiaj na zamku obiad galowy na cześć przybyłego do Warszawy głównie dowodzącego eskadry amerykańskiej na wodach europejskich viceadmirała Andrews.

MARSZAŁEK SENATU P. W. TRAMPczyński, wczoraj o godz. 8-mej wieczorem wyjechał przez Lwów do Jaremca, skąd powraca do Warszawy za kilka dni.

(Z) **GENERAŁ SIKORSKI UMIAJE SIĘ NA WIEŚ, NA ODPOCZYNEK.** W przejeździe będzie on bawił w Krakowie.

DALSZE GOSPIEKI WAWELSKIE ufundowali: 5400 i 5401 Zjazd uczniów L. szkoły realnej, 5402 pamięci Adama i Maryi Pińkowskich, 5403 adwokat w Wadowicach, 5404 i 5405 Bank Komercyjny w Krakowie, 5406 Zjazd uczniów gimnaz. w N. Sączu, 5407 oficerowie Inten. O. K. L. 5408 3 pułk. p. w Zamoczu, 5409 Stanisław Grabowski — Wilno, 5410 i 5411 urzędnicy kooperatywy roln. w Kalwiczach — wpłacając po 500.000 nkp. za każdą głogielkę.

ZAKOŃCZENIE GIER I ZABAW MŁODZIEŻY W PARKU Dr. JORDANA, które się odbędą w sobotę dnia 1 września b. r. zapowiadają się, jak dotąd usłono, bardzo żumąjące, a mianowicie prócz kołortu orkiestry wojskowej odbędą się bieg zastawny chłopców i dziewcząt, bieg piski na 60 m. oraz piska odbijania z berbenków o narodoty. Początek o godz. 4 popołudniu. Wstęp wolny. Zapraszają P. T. Rodziców, Nauczycielstwo i Opiekunów młodzieży do szczerzego udziału.

Tragedya młodej dziewczyny.

Wolała śmierć niż haniebne życie.

Z Warszawy donosi (Z). Przechodnie, którzy dziś w południe znaleźli się na ulicy Marszałkowskiej, byli świadkami wstrząsającej sceny, która okazała się fragmentem potwornego dramatu.

Oto jakaś młoda przystojna paniuszka rzuciła się na szynę tramwajową w chwili, w której nadjeżdżał tramwaj. Na szczęście motorowy zdołał zatrzymać wóz. Niedoszłą samobójczynię interpelowano o powód zamachu, a gdy nie chciała podać powodu, wyszczono ją dalej. W kilka minut później ta sama despatchka ponowiła swe plany samobójcze, i to na miejscu niebezpieczniejszym, gdzie krzyżuje się kilka linii tramwajowych. Także i tym razem zdolano ją uratować. Ale nie puszczono już jej, tylko oddano

w ręce posterunkowego, który ją zaprowadził do komisariatu policyjnego. Despatchka ta opowiedziała mu dzieje swojego młodego (liczy lat 16), a już tak smutnego życia.

Jest ona paniuszką z tak zw. dobrego domu. Zaskochała się w pewnym młodym oficerze, który ją uwiodł. W 6 miesiącu ciąży uciekła z domu rodzicielskiego i błąkała się po świecie. Wtedy też padła w siłku strażniczek do nierządu, która od kilku tygodni zmusza ją do uprawiania niecnego procederu. Pare dni temu zrozpaczona obecnym swym życiem, próbowała nieszczyśliwa utopić się, wyratowano ją jednak i oto w dniu dzisiejszym usiłowała w inny sposób znaleźć śmierć — wybacicielką.

(1) **WYCIĘCZKA FRANCUŚKA** została wczoraj o godz. 12 serdecznie powitana w auli uniwersytetu przez rektora Natanson'a. Sympatycznie odpowiedział wicedyrektor gimnazjalny z Paryża p. Nouvel, poczem członkowie wyjazdu wpisali się do księgi pamiątkowej, założonej przez Tow. Przyjaciół Francji z racji przyjazdu marsz. Focha. Popołudniu goście francuscy zwiedzili Wieliczkę, gdzie zostali ciepło i gościnnie przyjęci przez zarząd salni.

WYCIĘCZKA KRAJOZNAWCZA DO PIENIN, koleją, samochodami i 160kami organizuje Sekcja wycieczkowa krakowskiego Ogólna naucz. w dniach 8 i 9 września. Wyjazd z Krakowa nastąpi dnia 8 września wieczorem, powrót do Krakowa dnia 9 września wieczorem. Koszt wycieczki, obejmujące jazdę koleją, samochodami (75 km.) i łódkami wynosi 500.000 mkp. od osoby. Zgłoszenia osób należących do inteligencji umysłowo pracujące, przyjmują w formie przylądka 500.000 mkp. najpóźniej do 5 września, przewodniczącą Sekcji wycieczkowej p. Jan Szczęśliwski w Krakowie, Rynek Główny 29, II p. Ustnych wyjaśnień udziela się każdego dnia między 5 a 6 popołudniu.

LIKwidACJA REFERATÓW OSAD ŻOŁNIERSKICH. W związku z uchwałą sejmowa, wywołującą rząd do niezamowania pod osadnictwem wojskowe nowych terenów, zarządził ministerstwo spraw wojkowych: 1) Likwidację referatów osad żołnierskich przy Dłwa Ork korpusek w l. b. m. 2) Po 1 września 1923 r. wszystkie sprawy związane z nadaniem ziemi w wojw. wsch., załatwiać będzie bezpośrednio wydział osad żołnierskich M. S. Wojsk., Warszawa Bugaj 2. 3) Ze względu na to, że dotychczas przejęły zapas ziemi pod osadnictwo wojskowe został już wyczerpany i rodysonowany, przeto Min. Spr. Wojsk. nie będzie z braku ziemi dokonywać nowych zatwierdzeń. Wszelkie interwencje w tej sprawie pozostaną bez skutku. 4) W razie wznowienia nadawania ziemi żołnierzom zstaną zainteresowani zawiadomieni drogą ogłoszeń w prasie. Wobec powyższego nie należy się więcej zwracać w sprawach dotyczących nadania ziemi na Kresach Wschodnich do Referatów Os. ŻoIn. przy D. O. K. (w Krakowie, ul. Stradom 14), lecz wprost do wydziału O. Ż. M. S. Wojsk., Warszawa, ul. Bugaj 2.

KIEDY BĘDĄ WYPŁACONE EMERYTURY KOLEJOWE? Z polecenia Ministra Skarbu, otrzymają emeryci kolejowi polpory za września 1923 wraz z 48% dodatkiem już (tę, t. j. przed 1 września br. Dodatek 58% ważny od 1 sierpnia b. r. dla emerytów, dyrekcja kolejowa w Krakowie już przygotowała i wysłała czełki do P. K. O., będzie więc wypłacony już w pierwszej połowie września.

NIE OTRZYMALI JESZEĆ DOTATKU 32 PROC. PRACOWNICY MAGIERANU KRAKOWSKIEGO, z którego to powodu panuje tam ogromne rozgorzenie. Podobno kasa miejska nie dysponuje gotówką w rozmiarach dodatku.

NOwy cENNIK WYROBÓW TYTONIOWYCH. Począwszy od dnia 1 września 1923 r. ustanawia się następujący cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, wyprodukowanych w państwowych fabrykach:

Cygara za sztukę: Hawana 14.000 mk., Kolweder 12.000 mk., Wawel 10.000 mk., Brytanica 9.000 mk., Tabaco 8.000 mk., Kuba 6.000 mk., Portorico 4 500 mk., Mieśzane zagraniczne 4.000 mk., Brazyl 5 000 mk., 3.000 mk., Cigaretos 3.000 mk.

Papierosy za sztukę: Sflinks 2.200 mk., Dames 1.900 mk., Kalif (Redyv) 1.800 mk., Egipskie 1.600 mk., Klub 1.300 mk., Seimowe 1.100 mk., Prezydent 1.100 mk., Damskie 1.100 mk., Farys 900 mk., Pogoń 1.000 mk., Sport 1.000 mk., Warszawskie 1.000 mk., Syrena 700 mk., Wisła 800 mk., Wanda 600 mk.

Tytonie do papierosów za 1 kg.: Kir 2.200.000 mk., Ksanti 2 milion. mk. Najprzedniejszy sultański 1.700.000 mk., Najprzedniejszy macedoński 1.500.000 mk., Najprzedniejszy turecki 1.200.000 mk., Przedni turecki 1.200.000 mk., Średni 800.000 mk., Kresowy 600.000 mk.

Tytonie do fajki za 1 kg.: Przedni fajkowy 380 tys. mk., Zwyczajny fajkowy 300 tys. mk.

Tak samo podrozłą wyroby tytoniowe fabryk prywatnych.

(1) **NIESZKODLIWA EKSPLOZJA.** Wieczorem dn. 29 b. m. o godz. 20-tej nastąpił wybuch granatu na polach w Dabiu. Granat ten wybuchł w powietrzu nie wyrządzając żadnej szkody. Skąd jednak granat ten się wziął, na razie nie zdołano stwierdzić.

(2) **ZGINĘŁA ZARZUTKA W ESPLANADZIE.** Emilowi Ostrowskiemu skradziono w kawiarni „Esplanada”, zarzątkę wartości 2 miliony marek.

(3) **PODSTĘPNY PAWŁOWSKI** Jan Wandasiewicz, zamieszkały przy ulicy Floryjańskiej L. 44, u p. Sutkanowej doniósł, że w czasie jego nieobecności zgłosił się na Sutkanowej jakiś mężczyzna i pokazałszy jej karteczkę, rzekomo przez Wandasiewicza pisaną, zażądał wydania jego płaszcza. Sutkanowa nie przeczuwając podstępem, wydała płaszcz. Pod zarzutem popełnienia tego czynu, przytrzymał Władysława Pawłowskiego, lat 20 liczącego.

(4) **NIEUDAŁO SIĘ.** Markusowi Thornowi, przy ulicy Gazej, skradziono z niezamkniętego biura, w chwili gdy położył swą kieszmię wraz ze złotym zegarkiem i lafcuskiem złotym, ten właśnie zegarek. Pod zarzutem tej kradzieży przytrzymał Piotra Bzowskiego, lat 42, wyrobnika, który w krytycznym czasie był w lokalu u Thorna.

(5) **COŻ, KIEDY NIEZREGĘNA..** Agnieszka Stepiowa, lat 48, przyszedszy do sklepu obuwiwa Gutlera przy ul. Floryjańskiej, 37, zażądała pokazania jej trzewików, oglądając je, skradła jedną parę lakierowych bucików, które jej jednak odebrano.

(6) **I NA TYCH CHCIAŁ ZAROBIEĆ.** Jan Kowalik, lat 38, znany złodziej kieszonek, został przytrzymał w chwili, gdy uwijał się między wycieczkowcami, zwiadcującymi groby królewskie na Wawelu. Kowalik przytrzymał Anksztukaisowa w chwili, gdy jej skradł z kieszeni płaszczka kwotę 15 tysięcy marek.

(7) **WŁAMANIE U TAPIERA.** Do sklepu Aleksandra Wstaina przy ul. Szpitalnej L. 5, wpałyni się w nocy dnia 29 - 30 b. m. niewysłędeni sprawcy i skradli kilka sztuk drelichu, około 50 kg. włosa końskiego i 1 bal sprężyn do materacy wartości około 15 milionów marek.

Z kraju.

(PAT) **KRÓLOWA RUMUŃSKA NIE PRZYBĘDZE DO POLSKI.** Pogłoski podane przez niektóre pisma, jakoby królowa rumuńska Marya miała przybyć w najbliższym czasie do Polski, nie odpowiadają prawdzie.

(Z) **USTAPIENIE DYR. MŁYNARSKIEGO.** Dyrektor departamentu kredytowego min. skarbu Młynarski ustąpił.

NOwy AKT OSKARZENIA PRZECIw LATYSZEN. Przywieszono do sądu okręgowego w Warszawie morderce metropolity prawosławnego, Smaragda Łatyszenkę, któremu włączono nowy akt oskarżenia, o trzy przestępstwa: Biorstwo, uczestniczenie w nielegalnej organizacji ukraińskiej i uprawianie agitacji antypolskiej. Termin procesu będzie w tych dniach wyznaczony.

(Z) **PRZYARESZTOWANIE KOMUNISTY W WAR SZAWIE.** Wczoraj na dworcę główny w Warszawie, przychylący władze niejakiego Franciszka Malinowskiego, w którego walizce znaleziono pół pudła bibuły komunistycznej, pochodzącej z Krakowa, a przeznaczonej dla całej Polski, Malinowskiego aresztowano.

ZAPLANE ŻŁODZIEJA HOTELOWEGO. W hotelu „Savoy” w Warszawie z pokoju zajmowanego przez p. N. Popułowską, skradziono różnych rzeczy wartości 300 milionów mkp. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że kradzieży dokonał Stanisław Misiek. Wizyty w krzyżowy ogień pytał, przyznał się do popełnionej kradzieży. Worek ze skradzionymi rzeczami znaleziono na dachu, służącym do trzpania. Misiek przyznał się również do dokonanej kradzieży w pokoju Bronisławy Soforosowej na 400 milionów mkp. Misiek pracował jako pomocnik kelnera w restauracji „Savoy” od dwóch lat i przez przeciąg tego czasu notowano szereg kradzieży systematycznych.

(1) **DUŻE WŁAMANIE W DĄBROWEJ.** Do mieszkania Altera Fintera w Dąbrowie włamali się w nocy z dn. 25-26 br. niewysłędeni dotychczas sprawcy i skradli większą ilość biżuterii jak lafcuszy złote, medaliki, kolczyki, luki srebrne, łyżki, widelce srebrne łącznej wartości 50.000.000 Mkp. (Szcz.). **„DZIENNIK WOŁYŃSKI.”** Bezpartijny tygodnik polski „Dziennik Wołyński” wychodzący w Łucku będzie wychodził od 15 września jako pismo codzienne. Jest to ważna placówka na terenie województwa wołyńskiego.

Ze świata.

PAMIĘTNIKI KSIĘCIA JERZEGO SERBSKIEGO. Według informacji z Belgradu zamierza książę Jerzy, starszy brat króla, wydać swoje pamiętniki. Pierwsza część tych pamiętników obejmować będzie historie rodu Kara-Georgewiczów, druga zaś poświęconą będzie wyłącznie osobistym przeżyciom księcia. Książę Jerzy chce się w tych pamiętnikach odcisnąć z wystawnych przeciwko niemu zarzutów. (PAT.) **WYROK W PROCESIE PRZECIw BUL GARSKIM KOMUNISTOM.** Sąd w Plevnie wydał wyrok w procesie przeciw bułgarskim komunistom, którzy w czasie upadku rządu Stambulińskiego chcieli zorganizować powstanie. Czterech przywódców zostało skazanych na śmierć za dążenie do wywołania wojny domowej, reszta skazana została na długotrwale więzienie.

STRAJK PILOTÓW. „Ceske Slovo” donosi, że piloci towarzysiwa lotniczego „France-Romaine” rozpoczęli strajk.

(PAT) **ARESZTOWANIE ZAGADKOWEGO KOMUNISTY W WIEDNIU.** Płakata wiedeńska donoszą, że policja wiedeńska aresztowała niejakiego Halmu-

la von Wibrowskiego, który podaje, że jest komunistą. Aresztowanie nastąpiło z powodu rozpowiadania przez Helmuta nieprawdopodobnych historii o jego awanturnych przygodach, jakie rzekomo przeżył w Gdańsku i w Polsce. Twierdził on mianowicie, że w 1920 r. wysadził w powietrze w Gdąnsku dwa okręty z amunicją dla Polski, a następnie aresztowany w Polsce został skazany na karę śmierci przez rozstrzelanie, jednakże wytrzymał go komunist, ułatwiając mu ucieczkę z więzienia.

—o—

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

WYSTĘPY MARYI PRZYBYŁKO POTOCKIEJ, JERZEGO LESZCZYŃSKIEGO I WIKTORA BIEGAŃSKIEGO W „BAGATELI”.
„KOCHANEK OD SERCA”.

Dziś, jutro i pojutrze ostatnie występy nieczynnych artystów teatru Polskiego w Warszawie pp. Przybyłko Potockiej, Jerzego Leszczyńskiego i Wiktora Biegańskiego w wesołej komedii Verneuil'a „Kochanek od serca”, która zapelnia codziennie widowiska publicznego, przyjmując z zapalem znamiennych wykonawców, jakoteż i niezmiernie interesującą sztukę, której treść rozwija się przy pomocy tak aktualnych dzieł zawiązków gieldowych, na których paryska kurtyzana buduje swe sympatyczne losne. Powodzenie sztuki kolosalne.

POPÓLDNIOWE PRZEDSTAWIENIE W „BAGATELI”.

W niedzielę 2 września daje dyrekcja teatru popołudniowe przedstawienie „Kochanek od serca” w wykonaniu pp. Przybyłko, Leszczyńskiego i Biegańskiego; początek o godz. 4½ popołudniu, ceny miejsc niższe. Wieczorem również „Kochanek od serca”, po cenach wieczorowych normalnych.

PRZED OTWARCIEM NOWEGO SEZONU W „BAGATELI”.

Przygotowania do jesiennej kampanii są w pełnym toku. Wzmocniony i starannie dobrany zespół, którego szczegółowy skład podały wczorajsze komunikaty, pozwala na równoczesne opracowywanie dwóch sztuk.

Próby z „ZABUSI” pod kierunkiem p. Noskowskiego, który przez miesiąc wystawiał tę sztukę w warszawskim teatrze „Rozmaitości”, są na ukończeniu. Po tej najznakomitszej może tragifarsie, której bohaterką jest „niepoczytana lalka bez mózgu z dobrem sercem”, wejdzie na afisz świetna komedia „Proces zoswodowy p. B.” Sidney'a Garricka.

Właściwy, polny sezon jesienny rozpocznie nie grany dotąd nagdzie utwor Persyjańskiego, p. t. „Przyjaciółki”, poczem ukaże się potężny dramat Zeromskiego: „Toruń”, będący niejako wstępem do dalszego rozwoju repertuaru „Bagateli”, w kierunku dramatycznym.

—o—

SCENA OBROTOWA W TEATRZE ROZMAITOŚCI W WARSZAWIE. Wczoraj pp. inż. Humel i prof. Łukasiewicz, projektodawcy obrotowej sceny Teatru Rozmaitości, udali się do fabryki Rudzkiego w Nowo-Mińsku i poddali oglądniom scenę wykonaną, która jest już zamontowana i natychmiast po usterce rusztowań będzie ustawiona w Teatrze Rozmaitości. Według kosztorysu zesłozonego, koszty zamontowania sceny wyniosły miały 22 miliony marek, w roku zaś bieżącym wynoszą przeszło miliard.

—o—

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH: TEATR „BAGATELA”.

Piątek: „Kochanek od serca”.
Sobota: „Kochanek od serca”.
Niedziela popol.: „Kochanek od serca”, służącym
Niedziela wiecz.: „Kochanek od serca”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA

Piątek: „Cyryluk Sewilski”.

Z DZIEDZINY MODY.

Modny kapelus.

Widzimy tutaj szykowny kapelus z „demi-saison” z ciemnowisniewej tafty, zdobny sukniennymi różkami.

Kurjer handlowo-przemysłowy.

Giełda pieniężna i papierów dywidend.

Kraków, 31 sierpnia.

(Stn.) Kurs na giełdzie papierów wartościowych „nastąpił” — razem ze „stabilizowaniem” walutami. Stan to w gruncie rzeczy najlepszy; nie daje on tak wielkiego pola do spekulacji, natomiast daje świadectwo, że akcje przemysłowe i handlowe są w pewnym stopniu realnie wartościowymi, o czym w przeszłości nie pamiętało. Zresztą, zdaje się, że lu ludzi zdaje się nie pamiętać. Zresztą, zdaje się, że lu kursach tych wciąż jeszcze „ultimio” w po- łączeniu z brakiem gotówki; dopiero po pierwszym, łącznym z tymi wciąż jeszcze „ultimio” może się znaleźć więcej wolnego kapitału i wtedy liczyć się można z większą zwyżką, choć zapewne nie zaraz.

Na „pogodzie” ożywienie — Gazy wciąż przostają faworytąlnym poszukiwanym papierem, dalej Chybi, Huta Szkła, Silesia.

Table titled 'Płacono w Krakowie za' with columns for currency types and amounts. Includes Dolary, Funt, Floryn, Franki, Liry, etc.

Table titled 'Woluta niemiecka w tysiącach marek' with columns for various goods and prices. Includes 'Polskie Tow. hand.', 'Impey', 'Phierma', etc.

130. Żegluga 28-29, Zielonolaski 2000-2150, Chodorów 1400-1280-1800, Polski przemysł naftowy 800-780, TP. 620.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. Zurych. (PAT). Zamknięcie giełdy. Berlin 0.000060, Holandia 218, Nowy York 634, Londyn 25.30, Paryż 81.25...

Ogromne zapotrzebowanie waluty polsk. w Niemczech.

Gdańsk. (AW). W ostatnich dniach zaszacowała się znaczna różnica między kursem marki polskiej w Gdańsku i Berlinie. W ubiegły wtorek płacono np. za markę polską w Gdańsku 26, podczas, gdy w Berlinie ponad 30. „Gazeta Gdańska” dopatrzy się przyczyn tej różnicy w ogromnym zapotrzebowaniu waluty polskiej w Niemczech. W Katowicach na miliardy dziennie zakupuje się marki polskie dla zapłacenia węgla górnośląskiego, sprowadzającego do Niemiec w większej niż dotąd ilości, gdyż przy obecnym stanie waluty Niemcy nie mogą zapatrzywać się w węgiel angielski. Senat gdański — pisze dalej dziennik — poczynił kroki w Berlinie, aby zakupy waluty polskiej czynione w Katowicach z pominięciem Gdańska, aby nie wywoływać w Gdańsku zwyczajki kursu marki polskiej, co uniemożliwiłoby Gdańskowi zakup produktów polskich.

Znaczenie umowy handlowej lotewsko-estońskiej dla Polski.

Ryga (AW). Przed kilku dniami udała się do Tallina (Rewla) delegacja rządu lotewskiego dla prowadzenia rokowań o zawarcie umowy handlowej z Estonią. Umowa ta projektowana była od dawna, a zawarciu jej stałoby na przyszłrocznie stanowisko Estonii, powstrzymującej się od zawierania takiego układu. Estonia bowiem o wiele wcześniej niż Łotwa ustabilizowała swe wewnętrzne stosunki handlowo-finanrowe. Geograficzne położenie Rewla przyczyniło się do tego, że jako port zaczął on odkrywać o wiele większe znaczenie niż Ryga. Tranzyt z Rosy kierowano na Rewel, a Estonia, mając ogromne dochody z cła, szybciej niż Łotwa doprowadziła swe stosunki gospodarce do równowagi. Wspólne taryfy kolejowe, unia celna i inne ulgi projektowane przez Łotwę mogły pozbawić Rewel i samą Estonię, czerpiącą ze swego portu główny dochód państwowy, stanowiska dominującego. Łotwa również obawia się zniesienia granicy celnej ze względu na duzo słabszy stan przemysłu drzewnego na Łotwie w porównaniu z Estonią. Przepuszczać więc można, że w przyszłej umowie wymienione będą towary, podlegające ocenieniu na granicy, i w ten sposób usunie się trudności zawarcia umowy.

Polska, która prowadzi handel z Łotwą i Estonią, miałaby po zawarciu tej umowy łatwiejsze

zadanie, gdyż traktowałyby mogła obydwaj państwa jako pewną gospodarczą całość.

Jak wygląda nowa taryfa telegraficzna.

Od dnia 1 września obowiązują następujące ceny przy opłatach za telegramy: Za telegramy zamiejscowe, miejscowe, państwowe i prywatne zwykłe: opłata od wyrazu wynosi 1000 mk. najmniej jednak 10.000 mk.

Za telegramy zamiejscowe prywatne pilne: od wyrazu 3000 mk., najmniej 30.000 mk., za zapłaconą odpowiedź zwykłą: opłata od ilości wyrazów na odpowiedź za każdy wyraz po 1000 mk., najmniej 10.000 mk. i ponadto należytość za blankiet na tę odpowiedź 200 mk.

Za zapłaconą odpowiedź pilną: opłata od ilości wyrazów na odpowiedź pilną za każdy wyraz 3000 mk., najmniej 30.000 mk. i ponadto należytość za blankiet na tę odpowiedź 200 mk.

Za telegramy prasowe: opłata od wyrazu o 50 proc. niższa od opłaty za telegram zwykły to zn. od wyrazu 500 marek.

Za telegramy prasowe Polskiej Agencji Telegraficznej opłata od wyrazu 200 mk. Za poświęcenie odbioru: a) telegraf, zwykły — PC 10.000 mk., b) telegraf, pilne PC 30.000 mk., c) pocztą PCP jak za list zwykły do 20 gramów wagi.

Za telegramy o kilku adresach: a) za odpis każdego 100 wyrazów lub części tychże telegramu zwykłego 2000 mk., b) za odpis każdego 100 wyrazów lub części tychże telegramu pilnego 4000 mk.

Za telegramy ze znakiem umówionym opłaca się prócz normalnej należytości za sam telegram: a) jako przedpłate (depozyt) na koszt doręczenia umyślnym posłańcem do wszystkich miejscowości 20.000 mk., b) za telegraficzne doniesienie do urzędu nadawczego o wysokości wypłaconej posłańcowi należytości na żądanie nadawcy 10.000 mk.

Za nadanie lub odebranie telegramu za pomocą telefonu przez abonentów telefonicznych za każde 10 słów lub tychże 2000 mk.

Za pokwitowanie nadania telegramu prywatnego 1000 mk.

Za wydanie uwierzytelnionego odpisu telegramu nadanego lub nadeszonego a) do 100 słów — 2000 mk., b) za każde dalsze 100 słów lub część tychże po 2 tysiące mk.

Za każdy umówiony lub skrócony adres: a) w Warszawie i Łodzi kwartalnie 40.000 mk., b) we wszystkich innych urzędach kwartalnie 30 tysięcy marek.

Za doręczenie telegramów do kilku miejsc (biuro, mieszkanie), o różnych porach dnia w tej samej miejscowości: a) w Warszawie i Łodzi kwartalnie 40 mk., w innych urzędach kwartalnie 30 marek. Za blankiet telegraficzny nadawczy 200 mk.

12 milionów marek niemieckich = 1 dolar.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”). Berlin, 30 sierpnia. (C). Dewizy obec podskoczyły dzisiaj w Berlinie w niesłychany sposób. Dolar notation 12 milionów mk. niem. funt szterling 50 milionów mk. niem. korona austriacka 150.

Zatarg włosko-grecki zaostrza się z każdą chwilą.

Grecya odrzuca część żądań włoskich?

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”). Rzym, 30 sierpnia. (C). „Tribuna” donosi z Aten, że rząd grecki zamierza odpowiedzieć dziś jeszcze na notę włoską. Część żądań Grecy przyjmuje, drugą część gotowi są dyskutować, ale odrzuca zasadniczo wypełnienie tych punktów żądań włoskich, które naru-

Włosi grożą „niespodziankami”.

Szereg wysp zostanie obsadzonych. Flota włoska przed Atenami. (Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”). Rzym, 30 sierpnia. (U). Włoskie kółła polityczne przewidują z powodu stanowiska Grecyi, o którym donoszą dzienniki, wielkie niespodzianki polityczne. Włosi dla zabezpieczenia wykonania swych żądań mają podobno obsadzić szereg wysp greckich m. i. Korfu. Również podobno dzisiaj flota włoska ukazała się przed Atenami. Wiadomościom tym brak narazie oficjalnych potwierdzeń.

Olbrymie demonstracje antygreckie w Tryeście.

Wiedeń. (PAT) „Neue Freie Presse” donosi z Tryestu: Na Placu Wolności tłum apalii chorągiew grecką. Następnie pociągnięli demonstranci na Stare miasto i zdemolowali kawiarnię odwiedzana przez Greków. Jednego Greka pobito ciężko, inni uciekli. Następnie demonstranci udali się wśród okrzyków przeciw Grecyi przed kościół grecki i szkołę grecką, gdzie zerwali napisy greckie i wrzucili następnie do morza. Karabinierzy przywrócili porządek, przed konsulem greckim ustawione są silne patrole.

Także w Neapolu burzliwe demonstracje.

Wiedeń. (PAT) „Neue Freie Presse” donosi z Rzymu: Także w Neapolu donoszą o demonstracji przeciw konsulowi greckiemu. Godła konsulatu rozbite, okna powybijano, a konsula zmuszono do wydania greckiej chorągwi, którą na kawałki poszarpano.

Co uchwaliła Rada ministrów?

(Telefonom od naszego korespondenta). Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz) Rada ministrów przyjęła na czwartkowym posiedzeniu szereg konwenicji międzynarodowych w zakresie ochrony robotników. Rada ministrów przyjęła wniosek ministra spraw wewnętrznych w sprawie przeprowadzenia spisu ludności górnośląskiej i na Wileńszczyźnie. Nadto przyjęła Rada ministrów wniosek ministra kolei żelaznych o wywłaszczeniu gruntów prywatnych pod budowę państwowej linii kolejowej Działoszyca-Kazimierza Wielka. zajął: mbc.malopolska.pl

Posiedzenie Najwyższej Rady wojennej.

(Telefonom od naszego korespondenta). Warszawa, 30 sierpnia. (Z). Wczoraj odbyło się posiedzenie najwyższej rady wojennej z udziałem gen. Sikorskiego, Rydzas Śmigłego i innych. Posiedzenie trwało krótko.

Załatwienie spraw przewłaszczeń.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) W trzech ostatnich dniach obradowała w Warszawie główna komisja ziemską nad szeregiem spraw, przedłożonych jej przez ministra reform rolnych. Ostatni to raz obradowała ona w dotychczasowym składzie i ustroju. Główna komisja ziemiańska załatwia około 150 spraw z zakresu przewłaszczeń, głównie w województwie poznańskim i pomorskim.

Ze spraw większej wagi rozpatrywano wniosek okręgowego urzędu ziemskiego w Przemyslu, domagający się wywłaszczenia majątku Goetzta Okocimskiego w powiecie tarnobrzelskim i nizańskim. Ze względu na to, że sprawa wspomnianego majątku łączy się ze sprawą majątku Goetzta w powiecie brzeskim komisja sprawy nie załatwiła, lecz postanowiła ją rozpatrywać włącznie po otrzymaniu odpowiednich wniosków z okręgowego urzędu ziemskiego w Krakowie.

Premier Witos udaje się do Poznania.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Dowiaduje się, że prezydent ministrów Witos udaje się 16 września do Kępnia w województwie poznańskim na uroczystość otwarcia wystawy rolniczo-przemysłowej. Wystawa ta ma ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z G. Śląskiem poważne znaczenie.

Odpłone konkursy bolszewickie.

Warszawa. (AW) Jak podają pisma, komitet organizacyjny wystawy wszechrosyjskiej w Moskwie nadał zaproszenia do wzięcia udziału w uroczystości wystawy p. premierowi Witosowi, ministrowi spraw zagranicznych droży Szwidzkiemu, marszałkowi Sejmowi Ratajowskiemu i kilku innym ministrom. Żaden jednak z nich z zaproszenia nie skorzystał.

Mianowania w wojskowości.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Dowódcą okręgu korpusu Nr. 1 w Warszawie, został mianowany generał dywizji Konarzewski. Zastępcą zaś jego generał brygady Henryk Minkiewicz, dotychczasowy zastępca dowódcy okręgu korpusu Nr. 5, zaś dowódcą okręgu korpusu Nr. 5, mianowany został gen. Wacław Działowski.

Dowiaduje się również, że pierwszym zastępcą szefa administracji armii został mianowany gen. brygady Eugeniusz Bronisław Pogorzelski. Drugim zaś zastępcą gen. brygady Wacław Kłoczowski. Komendantem centrum wyszkolenia wojskowego w Rembertowie został mianowany pułk. sztabu generalnego, Rudolf Trica.

Mieszany trybunał rozjemczy polsko-niemiecki.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Mieszany trybunał rozjemczy polsko-niemiecki, oparty na pewnych postanowieniach traktatu wersalskiego, odbędzie w najbliższym czasie dwie sesje. Pierwsza sesja odbędzie się w Berlinie dnia 10 i 13 września a zajmie się sprawami: kolonistów niemieckich przeciwko skarbowi Rzeczypospolitej, oraz sprawom centrali monopolowych papierosów, również przeciw skarbowi Rzeczypospolitej.

Następne sesje odbędą się dnia 20, 21 i 24 września b. r. w Warszawie. Zajmą się one szeregiem spraw obywateli polskich, wpływających z artykułu 304 traktatu wersalskiego przeciw prywatnym instytucjom i osobom obywateli niemieckich.

Emigracja polska do Brazylii.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) W pewnych sferach gospodarczych i politycznych zwracają uwagę na konieczność zajęcia się sprawą emigracji polskiej do Brazylii. Wiarygodne wiadomości z Brazylii stwierdzają, że odpowiednio dla emigracji stany tego państwa starają się teremem kolonizacyjnym dla Niemców z Rzeszy, Austrii oraz Włochów, a ostatnio nawet i Czechów. Czesi pragną skierować część bezrolnych Słowaków do trzech stanów południowych Brazylii i do stanu San Paulo. Austria zaś zamierza wysłać do Brazylii około 60.000 swych obywateli.

Podatki można płacić przez P. K. O.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Dowiaduje się, że min. skarbu Linde podpisał rozporządzenie regulujące sposób wplacania podatków do skarbu państwa za pośrednictwem P. K. O.

Skład tymczasowej rady spóżywców.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Zatwierdzony przez ministra spraw wewnętrznych Dra Kiernika, skład tymczasowej rady spóżywców przedstawia się następująco: poseł Zygmunt Zaręba (rolnicze stowarzyszenie spółdzielcze), Rudolf Jabłoński (twórczy związek spóżywców), Rudolf Mielczarski (związek towarzystwa spóżywców polskich „Społem”), Dr L. Zieliński, Dr. Krens (zespoł spóżywczych stowarzyszeń urzędników państwowych i komunalnych), Adama Wagner (śląskie zrzeszenie spółdzielców spóżywców), poseł Ludwik Gótyk (Chrze-

ścijańsko-rolnicze stowarzyszenie spóżywców) b. minister aprowizacji Władysław Grzędziński, L. Winiarski (Centralne tow. rolnicze), Stanisław Bromiarz (patronat związków spółdzielczych w Poznaniu). Nominacja zastępów nastąpi w najbliższym czasie. Podkreślić należy z ubolewaniem, że z Małopolski weszli do rady tylko jeden członek b. poseł Grzędziński. Niewątpliwie zwróci na te ustępki uwagę nadzwyczajny komisarz dla walki z drożyzną Bajda i sam minister spraw wewnętrznych.

Kalkulacja kosztów przemiału żyta i wypieku chleba.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Konferencja w sprawie kalkulacji kosztów przemiału żyta i wypieku chleba, jaka się odbyła dnia 30 b. m. pod przewodnictwem nadzwyczajnego komisarza Bajdy ustaliła ostatecznie, że cena chleba w Warszawie, wypiekanego w piekarniach ręcznych powinna wynosić najwyżej 5.270 marek, o ile zużyta będzie do wypieku mąka żytnia, lak zw. 70%. Koszt wypieku chleba w piekarniach parowych i mechanicznych są oczywiście niższe. Cyfry te nie są jeszcze ostatecznie ustalone. Przekazanie jednak bez uprzedliwienia ustalonych cen będzie ściągane na podstawie ustawy o walce z lichwą.

Wzmożenie plantacji tytoniowych.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Z) „Gazeta Warszawska“ zamieszcza wywiad z p. Bełzą Ostrowskim, dyrektorem monopolu tytoniowego. Dyrektor Ostrowski oświadczył: Monopol tytoniowy rozporządza obecnie następującymi fabrykami: w Krakowie, w polowie odnowionej fabryce w Winnikach, pod Lwowem w Zabłotowie i w Warszawie, nową fabryką w Łodzi, nową świeżo fabryką w Kowlu. W najbliższym czasie monopol pozyska fabryki w Monasterzyskach, w Radomiu, oraz prywatną fabrykę w Poznaniu. Monopol tytoniowy dokonał gruntownej odbudowy fabryk i posiada już dzisiaj znaczny ma-

jatek. Podczas kiedy w r. 1922 monopol przyniósł 10 miliardów czystego zysku, to od 1 stycznia do 31 maja br. przyniósł 184 miliony marek dochodu. Stosowanie konsekwentne ustawy o monopolu tytoniowym doprowadzi jeszcze do zwiększenia tych dochodów, tym więcej, że monopol tytoniowy zamierza wzmocnić plantację tytoniu, który z powodu zniszczenia w czasie wojny plantacji trzeba sprowadzać z zagranicy. Najlepiej rozwija się monopol tytoniowy na G. Śląsku.

Czarny Dunajec miasteczkiem.

(Telefem od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 sierpnia. (Szcz.) Jak wiadomo, gmina Czarny Dunajec starała się od dłuższego czasu o przeniesienie jej z rzędu wsi do rzędu miasteczek. Dążenie to uzasadnionem było między innymi granicznym położeniem tej gminy, które z natury rzeczy nadaje jej pewne znaczenie gospodarcze. Staraniem tym zadość uczynił min. spraw wewnętrznych Dr. Kiernik, który dziś przedłożył Sejmowi na podstawie upoważnienia rady ministrów z 9 b. m. projekt ustawy w przedmiocie podlegających gminy Czarny Dunajec do miejscowości podlegających galicyjskiej krajowej ustawie gminnej z 3 lipca 1896 roku. W ten sposób gmina Czarny Dunajec zaliczona została do rzędu miasteczek.

Referat na kongresie metafizycznym o doświadczeniach z Guzikiem.

Warszawa. (AW) Drugi dzień obrad międzynarodowego Kongresu metafizycznego poświęcony był fachowym referatom, wygłoszonym w języku francuskim. Dr. Geley z Paryża wygłosił referat po doświadczeniach z Janem Guzikiem w paryskim Instytucie metafizycznym. Referent przedstawił sprawozdanie z 8 seansów, dokonanych w warunkach, które wykluczają wszelką mistyfikację. Szereg zjawisk ustalonych na tych seansach można podzielić na trzy kategorie: 1) przesuwanie i rzuwanie przedmiotów, zjawiska świetlne i wrażenia dotykane osób obecnych na seansach. Protokoły doświadczeń z Guzikiem zapożyczono są podpisanymi 30 osób przedstawicielami poważnego świata naukowego, stwierdzającymi, że zjawiska te nie mogą być żadną miarą złączone na karb mistyfikacji. Następnie odezwał się wygłosił prof. Sudre z Paryża na temat „Hipoteza spirytystyczna w świetle doświadczeń”.

Nowa monarchia naddunajska?

Oddzielenie całego południa Niemiec od Rzeszy. — W skład monarchii ma wejść Austria.

Praga. (AW) Jak informuje korespondent monarchijskiej „Prager Presse“, cały szereg osobistości stojących blisko południowo-niemieckich kół separatystycznych i nacjonalistycznych, otrzymało imiennie zaadresowany okólnik. Dokument pochodzi prawdopodobnie z obojca dra Heima i żąda stałego pogotowia w oczekiwaniu hasła. Równocześnie zaznacza dokument, iż wszelkie przygotowania do akcji są poczynione, tym więcej, że obecne stosunki nie pozwalają na dłuższą zwłokę w działaniu w kierunku oddzielenia całego południa Niemiec i utworzenia wspólnej monarchii naddunajskiej pod hełmem Rpprechtta. W jej skład miałyby wejść również i Austria.

W związku z tem donosi „Münchner Post“, że w południowej Bawarii poczyniono ostatnio to polecenie pewnych wysokich feudalnych osobistości poważne zakupy zboża. Pismo zwraca również uwagę

na większe transporty, które przechodzą przez południową Bawaryę głównie w nocy. Kola monarchistyczne na razie wydają następujące hasła: waluta, wojna, Austria.

Konferencja Hindenburga z ks. Rapprechtem w sprawie przywrócenia monarchii.

Wiedeń (AW). „Wiener Morgenzeitung“ dowiaduje się, że onegdaj w mieszkaniu b. premiera Kahla odbyły się konferencje Hindenburga z księciem Rapprechtem. Stoi ona w związku z planowaną akcją bawarskich monarchistów, którą kierować ma sam Hindenburg. Celem jej jest przywrócenie monarchii najpierw w Bawarii, a następnie w całych Niemczech. Charakterystycznym dla całej sprawy, jest fakt, że narady odbyły się za zupełną wiedzą władz bawarskich.

Wzmożenie ruchu separatystycznego w Nadrenii.

Berlin (AW). „Die Welt am Montag“ podaje za jednym z napoważniejszych dzienników nadrenskich sprawozdanie z wieceu publicznego separatystów nadrenskich, który odbył się niedawno w Bononii. Sprawozdanie świadczy o tem, że ruch separatystyczny w Nadrenii z każdym dniem się wzmaga, wbrew tentacyjnemu doniesieniom prasy niemieckiej, że z Francuzami nicma nie wspólnego. Według owego sprawozdania, na dwie godziny przed otwarciem wieceu, niezliczone rzesze poczły napływać do sali wieceowej, która wówczas była po brzozi wypełniona. Wszyscy prawie bez wyjątku, mówili dalej sprawozdanie, to typowe postacie z ludu — robotnicy i chłopci, robotników była ogromna przewaga i oni też nadali ton ozwijonej dyskusji. Należy stwierdzić, że ruch separatystyczny w ostatnim czasie bardzo się wzmaga i uważany być musi za protest przeciw „sprusacznej polityce berlińskiej”. Na tle tego sprawozdania, autor smuje dalej takie komentarze: jesto sukces niezdolny polityki oporu dra Cuno i tych nacjonalistycznych akców sabotażu, wychwalanych, jako czynny bokator, a uważanych na terytorjach okupowanych wyłącznie za czyny hańby. Autor przestrzega przed zamykaniem oczu na ten groźny stan rzeczy w Nadrenii i Westfalii i żąda, aby Stresemann zwrócił baczna uwagę w tym kierunku.

Jak w październiku 1918.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“).

Berlin, 30 sierpnia. (U) Opinia publiczna Niemiec zaniepokojona jest sytuacją polityczną państwa. Kola rządowe chciałyby znaleźć zabezpieczenie przeciw stanowisku robotników z Zagłębia Ruhry, którzy chcą samobohad biernego oporu, jeśli Fran-

cyca zgodzi się na uwolnienie aresztowanych i powrót wydalonych.

Sytuacja, jak mówią w Berlinie, przypomina październik 1918 r. Liczba robotników bez pracy ogólnie wzrosła — jest ich obecnie przeszło dwa miliony.

Awanturny w Zagłębiu Ruhry będzie najwidozier wkrótce zlikwidowana.

Bankructwo niemieckich has chorych.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“).

Berlin, 30 sierpnia. (U) „Berliner Tageblatt“ pisze, że niemieckie kasy chorych stoją przed bankructwem, nie mając pieniędzy ani na zasiłki dla chorych, ani na pensje dla lekarzy.

Przewidziane demonstracje w Berlinie.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“).

Wiedeń, 30 sierpnia. (U) „Abendblatt“ donosi z Berlina, że na 2 września, jako rocznicę zwycięstwa pod Sedanem przewidziane są demonstracje prawicowe. Komuniści wobec tego wydali odezwę wyzywającą do odporu. Władze chcą zapobiec rozruchom wywołanej na 2 września zakaz zebrzeń i pochodów publicznych.

Stan oblężenia w Bohum.

Essen. (PAT.) Z powodu napaści, dokonanej na oficera francuskiego w Bohum, ogłoszono stan oblężenia.

Od dziś mamy banknoty po 250.000 Mkp.

Warszawa. (PAT.) Czyniąc zadość brakowi banknotów na większe sumy, potrzebnych w obecnych warunkach przy większych wypłatach P. K. K. P. pociąca z dniem 30 bm. w obieg nowe banknoty po

250.000 marek. Banknoty te nie stanowią zwiększenia inflacji, lecz służą tylko do zastąpienia większych ilości banknotów przy większych wypłatach.

Apropowizacja Górniego Śląska zapewniona.

Warszawa. (PAT.) Dawila tu delegacja górnośląskich związków zawod., aby przedstawić rządowi postulaty, przyjęte przez wiece na G. Śląsku. Nadzw. kom. p. Bajda oświadczył, że gotów jest za pośre-

dnictwem urzędu ziem. zaopatrzyć G. Śląsk w dostateczną ilość mąki. Co do cukru zapewniony jest dla G. Śląska przydział na wrzesień w ilości 60 wagonów.

Zostatniei chwili.

Grecya prosiła Anglię o interwencję Anglia odmówiła.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“.)

Rzym, 30 sierpnia. (U) Wedle wiadomości, które tu nadeszły, grecka rada ministrów zwróciła się do Londynu z prośbą, aby Anglia interweniowała we Włoszech w kierunku złagodzenia żądań włoskich.

Rząd grecki prosi o interwencję, zwłaszcza co do punktów, naruszających, jego zdaniem, suwerenność Grecji i chciałby sprawę przedłożyć Lidze Narodów. Anglia stanowczo odmówiła interwencji.

Włosi stawiają kwestyę na ostrzu noża.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“.)

Rzym, 30 sierpnia. (U) Odpowiedzi greckiej oczekują tu w ciągu nocy. Pogłoski, że odpowiedź ta będzie częściowo odmowna powtarzają się tu uporczywie. Rząd włoski jest zdecydowany nie ustępować ani na krok z zajętego stanowiska. W dyskusję z Grecją wchodzić się on nie będzie. Ateny muszą przyjąć całą notę albo też mogą całą notę odrzucić. W ostatnim wypadku rząd włoski ma ustalony program działania. Pogłoski mówiące, że Korfu zostanie okupowane, a nad Grecją zawieszona blokada są coraz powzięczniejsze.

mawiał z pewnym dyplomata zagranicznym, który oświadczył, co następuje: Jestem przekonany, że rząd grecki widząc jak dalece zabrnął odpowie teraz demonstracyjną odmową. Wobec przewidywanych represji włoskich będzie on musiał ustąpić, a nowy rząd przyjmie dopiero warunki. Ten rozwój wypadków jest dla wenezelistów pożądanym, ażeby zrzucić z siebie odpowiedzialność za upokorzoną narodową synagogę obecną i żeby naruszenie honoru narodowego zwalić na barki następnego rządu. Inna rzecz, że mimo tych wykrętów wszystko skrupi się na rządzie obecnym. (Informacje te pokrywają się w zupełności z przewidywaniami naszego dzisiejszego artykułu wstępnego. — Pzyp. Red.)

Co się dzieje za greckimi kulisami?

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“.)
Rzym, 30 sierpnia. (U) Korespondent nasz roz-

Jak Grecy przygotowywali zbrodnię?

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“.)

Rzym, 30 sierpnia. (U) Prasa włoska atakując rząd grecki, jako bezpośredniego winowajcę mordów w Albanii, podkreśla, że Grecya domagała się od dłuższego czasu, by komisja przyłączyła do państwa greckiego Korycę z okolicą. Członkowie komisji sprzeciwili się temu i na tem tle doszło do poważnych konfliktów. Prasa ateńska szczerła od tygodni przeciw komisji. Co się tyczy warunków, wśród jakich dokonane zostało morderstwo, to prasa włoska zwraca uwagę, że pułkownik grecki, Bottaris, który stał się towarzyszył zamordowanemu generałowi Telliniemu, tym razem był nieobecny, co zdaniem prasy włoskiej, rzuca bardzo charakterystyczne światło na sposób przygotowania zbrodni.

Po zamknięciu kroniki.

KONFERENCA W SPRAWIE DROŻYZNY W KRAKOWIE. Wczoraj wieczorem w biurze p. wojewody Gałęckiego odbyła się konferencja w sprawie walki z drożyzną. Na konferencję przybyli przedstawiciele ośmiu władz, referenci województwa oraz przedstawiciele prasy. Obradom przewodniczył p. wojewoda. W sprawach coraz bardziej zmagającej się drożyzny zbiegali głos wiceprezydent dr. Czerny, prezydent Panek, kupiec p. Fromowicz, przedstawiciele prasy i referenci magistratu. Po kilkugodzinnych obradach na temat panującej drożyzny oraz środków dających uprawnienia władzom administracyjnym i sądownym do wkroczenia w razie nadużyć uchwalono, aby magistrat przedłożył wykaz lokali zamienionych na cele handlowe i wykaz nałożonych kar za te zamiany, dalej by rozłożył skuteczną kontrolę na Rynku przy sprzedaży produktów spożywczych, by kontrolował kalkulację cen była na targowicy, by węgle z Jaworzna sprzedawał po cenie właściwej, a nie truslowej i aby ogłaszał kary nałożone za lichwę. Uchwalono nadto spowodować na gruncie krakowskim konferencje producentów, a w szczególności ziemian z miechowskiego z konsumentami względnie z spółdzielniami tutejszemi, celem tańszej, z wykluczeniem pośredników, apropowizacji Krakowa.

MAGAZYNIER

z długoletnią praktyką w dziale żelaza, blach, śrub i t. d. do natychmiastowego wstąpienia

poszukiwany
Zgłoszenia osobiste między 4—5 popoł. w firmie: Towarzystwo Kontynentalne dla Handlu Żelazem Kern I Sp. Kraków, Długa 17. 2387

Ogłoszenie.

Urząd gminy Skala pod Ojcowem, ogłasza, że dnia 20 września b. r. o godzinie 10 rano w Urzędzie gminnym odbędzie się publiczna licytacja (in plus) a także za pomocą zapieczętowanych ofert, na 3-letnią, od 1 października 1923 r. do 1 października 1926 roku, dzierżawę polowania na gruntach miejscowych o przestrzeni 1150 morg., w tem 104 morgi lasu i zaganinok. Licytacja rozpocznie się od sumy 20 złp. Szczegółowe warunki dzierżawy mogą być rozpatrywane w Urzędzie gminy Skala odczytanie w godzinach urzędowych, z wyjątkiem świąt. Pisemne oferty winny być zaopatrzone na kopertach godłem: „Dzierżawa polowania“.

Skala pod Ojcowem, 25 sierpnia 1923 roku.
Urząd gminy Skala pod Ojcowem.
2394

SKŁO

okienne 2 mm., 3 mm. i 4 mm.
poleca z stacyi „LEGNOWO“
Wielkopolska Huta Szkła
WAŁAW PASIKOWSKI — BYDGOSZCZ
Toruńska 65. Telefon Nr. 1325.

!! BACZNOŚĆ !!

Z rak niemieckich znów mam wielki wybór małąk ziemskich w Poznańskim i na Pomorzu na sprzedaż i to począwszy od 30 morg., 100, 200, 300, 500 morg i więcej po 1000, 2000, 3000, 5000, 10.000, 20.000 i 30.000 morg., oraz wille, kamienice, młyny parowe, folwarki i t. d. Formalności przeważnie przeprowadzam. — Łaskawe oferty wprost od kupujących uprasza Agencja Dóbr A. Molinek, Poznań, ul. Zwierzyniecka 10 a. Telefon 1564. 2399

**NIEPOŁOMICKA
FABRYKA DACHÓWEK
w NIEPOŁOMICACH**
została uruchomioną i ma
na sprzedaż 2366
znane ze swej dobroci
dachówki i cegły

Syndykat Koszykarski S. A. w Krakowie

zakupi każdą ilość wikliny zielonej i białej. Zgłoszenia pisemne do lokalu biurowego w Krakowie, Szczepańska 1. 2386

ROLNICY!

SIARCZAN AMONOWY o zawartości 20% azotu, wolny od domieszki rodanu i cyanu,
SÓL POTASOWA 20—35% poleca w ładunkach wagonowych oraz w mniejszych partjach
POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A.
Kraków, ul. Sławkowska L. 1. 2397

WASZE GOSPODARSTWA PŁONĄ!

Zorganizujcie obronę państwa, póki czas! 2390
Posłamy na składzie Sikawki ogniowe i wszelkie przybory pożarne. Naprawiamy stare sikawki i zamieniamy takowe na nowe. Stoimy pod kontrolą Kraj. Związku Straży pożarnych.
Wystawiamy na III. Targach Wschodnich w Pawilonie Ziemińskiego Banku Kredytowego.
UNIA STRAŻACKA
Pierwszy kraj. Skład i wytwórnia przybory pożarnych, Sp. z ogr. odp.
we Lwowie, ul. Plekarska L. 26.

Gaza szwajcarska, pierwszorzędnej jakości — pasy, gury, kamienie, walce kasprzy, transmise, ceny konkurencyjne. „Pilot“ Lwów, Bałarego 4.

Korespondentka - stenografistka
polska, pisząca biegle na maszynie do biura handlowego **poszukiwana**. Zgłoszenia pod „Rutyna“ do biura ogłoszeń Stattera Grodzka 13. 2369

ŁOPATY stalowe
32 typ. i wielk. do 50 ton tygodniowo
PODKOWY: handlowe i wojskowe
do 15.000 sztuk dziennie 2122
OKUCIA budowlane — wyrabia
„KRES“ S. A., Biała (Małopolska)

L. 510. Konkurs.

Wydział powiatowy w Skalacie rozpisał niniejszym konkurs na **dwie posady lekarzy okręgowych** z siedzibą w Toustem i Tarnorudzie, z terminem wnoszenia podań do końca września 1923 r.
Ubiegający się o to stanowisko winni wnieść do Wydziału powiatowego w Skalacie w powyższym terminie podanie, do którego dołączyć należy następujące dokumenty:
a) metrykę urodzenia,
b) dyplom lekarza medycyny,
c) świadectwo przynależności,
d) curriculum vitae.
Do posad tych przywiązane są pobory, stosownie do odbytej praktyki. X, XI lub XII stopnia służbowego urzędników państwowych, wraz z wszystkimi dodatkami i ryczałtem na objawy.
Umieszczenie odpowiednie zabezpieczone.
Komisarz rządowy:
Zagórski w. r.
2365

KONKURS.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Olknszu ogłasza niniejszym konkurs na stanowisko Dyrektora Kasy. Wymagana dokładna znajomość administracji kasowej i dłuższa praktyka w jednej z kas chorych.
Podania wraz z świadectwami i curriculum vitae należy nadsyłać do dnia 5-go września r. b. na ręce przewodniczącego Zarządu P. K. Ch. w Olknszu.
Przewodniczący Zarządu: (—) Franciszek Kula.

STENOTYPISTKA-KORESPONDENTKA
ze znajomością
polskiej i niem. korespondencji handlowej, pisząca biegle na maszynie i stenografująca **potrzebna** 2323
do Sosnowieckiej Fabryki rur i żelaza w Sosnowcu
od dnia 1-go września b. r.
Oferty składać do Dyrekcji Fabryki w Sosnowcu.

Następujące ciekawe, pouczające i zajmujące książki z dziedziny nowoczesnej wiedzy poleca:

Księgarnia M. Wahla w Przemyślu

Dzieła techniczne:
Wydawnictwo popularno-naukowe.

po 12.500 Mk	Spis dotąd wydanych tomików:	po 12.500 Mk
Nr. 1. Induktor. Przyrząd do wytwarzania iskier. Z 4 rycinami.	Nr. 25. Tokarka. Z 27 ryc.	
Nr. 2. Jak się buduje aparat fotograficzny. Z 11 rycinami.	Nr. 26. Roboty Kartonowe. Z 23 ryc.	
Nr. 3. Jak się fotografuje. Z 8 rycinami.	Nr. 27. Silnik na prąd stały. Z 23 ryc.	
Nr. 4. Telefon domowy. Z 11 rycinami.	Nr. 28. Aparaty do galwanoplastyki i do galwanostegii. Z 10 ryc.	
Nr. 5. Dynamo machina do wytwarzania elektryki. Z 11 rycinami.	Nr. 29. Elektryczna Kolej linowa. Z 58 ryc.	
Nr. 6. Ogniwa i baterie galwaniczne. Z 11 rycinami.	Nr. 30. Budowa terrarium. Z 14 ryc.	
Nr. 7. Motory elektryczne. Z 18 ryc.	Nr. 31. Elektr. aparat do kopiowania klisz. Z 15 ryc.	
Nr. 8. Budowa latawca. Z 40 ryc.	Nr. 32. Aparat projekcyjny. Z 14 ryc.	
Nr. 9. Telegraf Morse'a. Z 7 ryc.	Nr. 33. Przetwornia elektr. Z 12 ryc.	
Nr. 10. Telegraf bez druta. Z 21 ryc.	Nr. 34. Piłka nożna (laubseha). Z 14 ryc.	
Nr. 11. Akumulatory. Z 7 ryc.	Nr. 35. Winda elektryczna. Z 21 ryc.	
Nr. 12. Pompy wodne. Z 11 ryc.	Nr. 36. Motor pędzony rozgrzewaniem powietrza. Z 16 ryc.	
Nr. 13. Elektrofor oraz przyrządy pomocnicze. Z 10 ryc.	Nr. 37. Bobsleigh (saneczki sterowe). Z 37 ryc.	
Nr. 14. Przyrząd do elektrolizy. Z 8 ryc.	Nr. 38. Instalacja i sporządzenie dzwonków elektrycznych. Z 38 ryc.	
Nr. 15. Jednopłotowce i dwupłotowce. Z 16 ryc.	Nr. 39. Kinematograf. Z 21 ryc.	
Nr. 16. Camera obscura. Z 6 ryc.	Nr. 40. Wyświetlanie filmów Kinematograficznych. Z 17 ryc.	
Nr. 17. Koła wodne i turbiny. Z 29 ryc.	Nr. 41. Maszyn influenzajno Wintera i Whimchursta. Z 17 ryc.	
Nr. 18. Ciemnia fotograficzna. Z 25 ryc.	Nr. 42. Balony. Budowa modeli: Charles'a, Green'a. Z 27 ryc.	
Nr. 19. Dynamo o prądzie stałym. Z 13 ryc.	Nr. 43. Amatorskie wykonanie elektr. przyrządów pomiarowych. Z 27 ryc.	
Nr. 20. Zbieranie i użytkowanie nieużytków. Z 32 ryc.	Nr. 44. Przeróbka i obróbka szkła dla celów laboratoryjnych i użycia codziennego. Z 20 ryc.	
Nr. 21. Torpedowce. Z 32 ryc.		
Nr. 22. Tartak wodny. Z 17 ryc.		
Nr. 23. Wiatrakii. Z 26 ryc.		
Nr. 24. Technika robót drzewnych. Z 26 ryc.		

Dalsze w druku.

Dzieła techniczne bogato ilustrowane:

Torpedy, torpedowce i łodzie podwodne z 13 rysunkami	Mk. 25.000
Garbarstwo. Łatwy przewodnik do wyprawiania skór i futer z 27 rysunkami	49.000
Farbarstwo. Barwienie włókien, tkanin i ubrań z 13 rysunkami	43.000
Wyrób mydła z 20 rysunkami	49.000
Sucha destylacja drzewa z 20 rysunkami	43.000
Tytoń. Jego uprawa i wyrób z 14 rysunkami	43.000
Wyrób atramentów, tuszów, taśm kopijowych i t. d.	43.000
Wyrób pokostów malarskich i drukarskich z 10 rysunkami	43.000
Materyały opalowe i wyrób brykietów z 15 rysunkami	43.000
Zastosowanie techniczne twarogu mlecznego (sernika) z 8 rysunkami	43.000

Biblioteka rzemieślnicza:

Wiadomości o metalach dla pracowników zawodu metalowego	Mk. 43.000
Ślusarz. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu ślusarskiego z 167 rycinami w tekście	43.000
Murarz. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu murarskiego z 84 rycinami w tekście	43.000
Cieśla. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu cieślińskiego z 201 rycinami w tekście	43.000
Pokostnik Laktiernik. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu pokostniczo-malarskiego z 24 rycinami w tekście	38.000
Piekarz. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu piekarskiego z 50 rycinami w tekście	38.000
Szklarz. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu szklarskiego z 40 rycinami	38.000
Cholewkarstwo i szewstwo — z licznymi rycinami, z 12 tablicami	60.000
Fryzjer. Praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu fryzjerskiego z 92 rycinami	38.000

Książki wysyłamy tylko za poprzednim nadaniem należności przekazem pocztowym.

ZA ZALICZKĄ KSIĄŻEK NIE WYSYŁAMY.

Na polecenie przesyłki dołączyć na porto Mkp. 6000. Na zamówienie ponad Mkp. 150.000 dołączyć na porto Mkp. 12.000. — Za granicą książki o 25 proc. droższe. Do naszych odbiorców we Francji: Plenitadge na zamówienie książki można przesyłać w liście poleconym (Recomando) we frankach francuskich. 2360

Natychnmiast do sprzedania:

- 1) jedno kompletne urządzenie esencogazowe 60/70 P. S.
- 2) jedna lokomobila przevozna 27/35/42 P. S. 30 atmosfer ciśn.
- 3) dwie pary walców mlynskich pojedynczych — 300x600 i 800x800 fabrykat Amme-Gieseke Koenig
- 4) jedno sito okrągłe
- 5) jedna para kamieni francuskich
- 6) jedna para kamieni do srotowania
- 7) trzy pily taśmowe 750 mm. średnicy
- 8) dwie heblarki gruboclowe 600 mm. szerok.
- 9) dwie wyrównarki — 450 mm. szerok.
- 10) cztery wiertarki poziome różnych wymiarów
- 11) cztery cyrkularki do drzewa opalowego
- 12) jedna mała wycinarka
- 13) jedna stojąca wiertarka wraz z motorem elektrycznym 230 Volt do dzur 82 mm.
- 14) jedna automatyczna szlifarka do szlifowania spiralnych, fabrykat Biały
- 15) kilka km. szyn wąskotorowych, 65 mm. wysokości, oraz węzki kolejkowe na 600 mm. rozpiętości toru, 3/4 m. kub. pojemności.

P. T. Interesentów prosimy zgłaszać się do

„UNIVERSUM“

Ska z ogr. odp.

Biurowo Inżynierskie
Kraków, św. Marka 25.
Telefon 4135. 2396

ZNALEZIONO psa (wilka) z marką nr. 818, do odebrania: Pychowice, Kaputa. — 6811

HANDLOWCA

z branży żelaznej
przyjmuje zaraz A. M. Kierski Ska z ogr. odpow. Lwów, Kopernika 4. 2389

DZIERŻAWA CEGIELNI

wyrób maszynowy dachówek, dren etc.
I TARTAK PAROWY
jeden gater, gonczarka z pasem smrowym na lat 1 DO ODDANIA.
Informacji udziela właściciel oferty przyjmując Adw. Dr. E. Mantel — Przemysłu Wodna 14. 2871

Kursa maturalne i uzupełniające „NAUKA“

W KRAKOWIE,
ULICA ŻELAZNA 9,
przygotowała do matury gimnazjalnej, realnej, seminarjalnej, do egzaminów z poszczególnych klas i przedmiotów.
Nauczycielka zbiorowa, indywidualna systemem korespondencyjnym.

SYPIALNIE JADALNIE

MEBLE biurowe
MEBLE gięte

Magazyn mebli
F. Honigwachs i
J. Langer, Kraków

SIENNA 3.

Supertofstwy i Tomasyne

z natychmiastową dostawą sprzedaje Dom handlowo-rolniczy „Gleba“ Kraków, Długa 3, tel. 1323

Generalna reprezentacja fabr. maszyn rolniczych „Trzebińnia“ T. A. 2388

NA SPRZEDAŻ

z powodu śmierci
kamienica z ogrodem i fabryką
wszelkich olejnych farb i laków

Jedyna fabryka w całej Polsce.
Cena 2000 dolarów przeliczając na Mkp. Fabryka w Wlkp. w powiatowym mieście.

Zgłoszenia:
Wojciech Mróz, Ostrów, ul. Wrocławska 20. Poznańskie. 2368

Spis zapowiedzi Nr. 60/23.

Zapowiedź.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) pomocnik kowalski Farniecsek Kuźniowski, wolnego stanu, zamieszkały w Środzie, dawniej w Stepnik-Salina, z tegoż żony Michaliny z domu Borowiak, zamieszkały w Środzie, córka zmarłego robotnika Antoniego Orzechowskiego, ostatnio zamieszkałego w Lubonji i tegoż żony Katarzyny z domu Włodarczyk, zamieszkałych w Środzie, chcą zawrzeć związek małżeński.
Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Środzie i w Stepnik-Salina powiat Drohobycz przez ogłoszenie w gazecie tamże wychodzącej lub rozpowszechnienie.
Środa, dnia 28 lipca 1923.
Urządnik stanu cywilnego w. z Rogalski mp.

ŻĄDAJCIE BEZPŁATNIE

Cennik na różne gatunki bielizny i innych artykułów.
Adresować: **ŹRÓDŁO BIELIZNY S. RABINOWICZ**
Białystok, Nowy Świat 11.
2379

Lokalu na biura

w śródmieściu poszukuje Polska Spółka Węgłowa
Kraków, Grodzka 51. Tel. 4075. 2370

Korzystajcie z okazji! Taniej o 40%!

WIELKA WYPRZEDAŻ RESZTEK

Garnitur za 450 tysięcy,
w lepszym gatunku 600 tys.

Wysyłamy każdemu za pobraniem pocztowym po otrzymaniu 50.000 zadatku 3-metrowy odcinek bostonu na garnitur męski lub damski, lub płaszcz we wszystkich pożądanym kolorach. Adresować:

FIRMA HANDLOWA SZCZUPAKIEWICZ i Ska
Białystok, Skrzynka pocztowa 36-6.

Bez żadnego ryzyka, o ile towar się nie spodoba, zwracamy pieniądze w całości.
TYSIĄCE PODZIĘKOWAŃ.
Jednocześnie żądajcie cenniki na wszystkie towary. 2380

75%
zniżki opłaty wizowej,
33%
zniżki cen jazdy koleją
uzyskają odwiedzający

TARGI PRASKIE

w dniach 2—9 września 1923.
Wszystkie rodzaje towarów, pierwszorzędnej jakości
ceny redukowane. 2312
Inform. Konsulat R. C. S., Kraków, Gołębia 18.

